

ZAHRANIČNÍ POLITIKA ČESKÉ REPUBLIKY

data

4/2010

MINISTERSTVO ZAHRANIČNÍCH VĚCÍ

PREZIDENT ČESKÉ REPUBLIKY

6.4. Prezident přijme generálního tajemníka OECD

Prezident republiky Václav Klaus přijme v úterý dne 6. dubna 2010 ve 13.30 hodin na Pražském hradě generálního tajemníka Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (OECD) José Angela Gurriú.

7.4. Prezident se setkal s prezidentem Ruské federace Dmitrijem Medveděvem

Prezident republiky Václav Klaus se ve středu dne 7. dubna 2010 ve 20.00 hodin na Pražském hradě setká s prezidentem Ruské federace Dmitrijem Medveděvem, který přijíždí do Prahy na summit mezi Spojenými státy americkými a Ruskou federací. Po setkání bude následovat večeře pořádaná prezidentem republiky na počest prezidenta Ruské federace Dmitrije Medveděva.

8.4. Slavnostní oběd s prezidenty USA a Ruska

Prezident republiky Václav Klaus bude ve čtvrtek dne 8. dubna 2010 ve 13.20 hodin na Pražském hradě pořádat slavnostní oběd na počest konání summitu mezi Spojenými státy americkými a Ruskou federací v Praze. Oběda se zúčastní prezidenti USA a Ruska a řada dalších významných osobností z České republiky, Ruské federace a USA.

8.4. Prezident se zúčastní večeře v rezidenci amerického velvyslance

Prezident republiky Václav Klaus se ve čtvrtek dne 8. dubna 2010 v 19.00 hodin v rezidenci velvyslance USA v Praze zúčastní slavnostní večeře pořádané prezidentem Spojených států amerických Barackem Obamou. Kromě prezidenta republiky a předsedy vlády Jana Fischera budou na večeři přítomni prezidenti a předsedové vlád dalších deseti zemí střední a východní Evropy.

8.4. Prezident se setkal s prezidenty Spojených států amerických a Ruské federace

Prezident republiky Václav Klaus přivítal ve čtvrtek dne 8. dubna 2010 na Pražském hradě prezidenta Spojených států amerických Baracka Obamu a prezidenta Ruské federace Dmitrije Medveděva, kteří přicestovali do Prahy na summit mezi Spojenými státy americkými a Ruskou federací.

10.4. Prezident zaslal soustrastný telegram Jaroslavu Kaczyńskému

Prezident republiky Václav Klaus zaslal v sobotu dne 10. dubna 2010 v souvislosti s tragickou událostí soustrastný telegram Jaroslavu Kaczyńskému:

Vážený pane Jaroslave Kaczyński,

hluboce mě zasáhla zpráva o dnešní tragické smrti Vašeho bratra, mého přítele Lecha Kaczyńského, prezidenta Polské republiky, a jeho manželky Marie. Sdílím smutek, který Vy osobně i celé Polsko v těchto chvílích prožíváte.

Ve Vašem bratrovi odešel můj nejbližší politický přítel, prezident, kterého jsem nesmírně oceňoval pro jeho zásadové postoje, pro jeho osobní podporu české zahraniční politiky na mezinárodních fórech a pro jeho významný příspěvek k prohlubování dobrých sousedských vztahů mezi našimi zeměmi. Žádného jiného prezidenta jsem nevidal častěji, velmi jsme si spolu osobně a lidsky rozuměli a nikdy

jsme nepropásli příležitost na mezinárodním poli podpořit zájmy, které mají Česká republika a Polsko společně.

Cítím nepopsatelnou ztrátu. Dovolte, abych Vám, Jaroslave, i celé Vaší rodině a i dceři Vašeho bratra vyjádřil jménem svým, jménem své manželky Livie i jménem občanů České republiky, upřímnou soustrast.

S úctou

Václav Klaus

prezident České republiky

10.4. Na Pražském hradě zavlaže polská vlajka

Na přání prezidenta republiky Václava Klause zavlaží na Pražském hradě z důvodu tragického úmrtí polského prezidenta Lecha Kaczyńskiego a jeho manželky česká a polská vlajka. Na polské státní vlajce budou černé smuteční pruhy.

Po dobu státního smutku Polské republiky bude polední střídání stráží na I. nádvoří probíhat bez hudebního doprovodu.

10.4. Polský prezident a další špičky zemřely při letecké tragédii

Moskva/Varšava (ČTK) - Nečekaná tragédie dnes zasáhla Polsko. Prezident Lech Kaczyński, jeho manželka a další vrcholní činitelé zahynuli při nehodě polského letadla v Rusku. Jde o největší neštěstí v historii polského letectví. Polsko je z tragédie v šoku.

Smrt všech cestujících potvrdila ruská diplomacie. "Podle údajů úřadů všichni cestující zahynuli. Bohužel, je tomu tak," uvedlo ministerstvo zahraničí. V letadle bylo přes 130 lidí, kromě prezidenta také guvernér centrální banky, náčelník generálního štábu nebo vicemarašálek Sejmu.

Do Ruska letěli uctít památku Poláků, které za války popravili Rusové v Katyni. Letoun ale na smolenském letišti Severnyj v husté mlze nezvládl přistávací manévry. Agentura RIA Novosti s odvoláním na ruské úřady uvedla, že příčinou neštěstí byla podle předběžných údajů chyba posádky.

Podle agentury Interfax bylo letiště Severnyj pro mlhu uzavřeno a pilot dostal pokyn, aby přistál v Minsku nebo Moskvě. Nakonec se rozhodl přistát podle původního plánu ve Smolensku. Údajně při čtvrtém pokusu o přistání letadlo havarovalo.

Podle polského ministerstva zahraničí se vládní letadlo Tupolev 154 při přistávání zachytilo o stromy. "Stroj spadl a začal hořet," řekl mluvčí ministerstva Piotr Paszkowski. Ruské televize později zveřejnily záběry rozlomeného letadla a trosky rozestavěných okolo. Podle vyšetřovatelů citovaných televizí lidé na palubě neměli šanci přežít.

Na palubě letadla měl být podle svých slov také zpravodaj ČT v Polsku. Na zpravodajském kanálu ČT24 ale uvedl, že se nakonec rozhodli vypravit se do Katyně o pár dní dříve.

Vyšetřování neštěstí u Smolenska dostane podle pokynu Kremlu na starost vládní komise vedená premiérem Vladimírem Putinem. Na místo neštěstí se na pokyn prezidenta Dmitrije Medveděva vypravil ministr pro mimořádné situace Sergej Šojgu.

Do Varšavy se sjíždějí ministři k mimořádnému zasedání vlády. Polsko podle ústavy řídí předseda Sejmu Bronislaw Komorowski. Ten je prezidentským kandidátem Občanské platformy premiéra Donalda Tuska.

První nekomunistický prezident Lech Walesa připomněl, že Polsko dnes nedaleko Smolenska podruhé v historii přišlo o významnou část své elity. Na stejném místě totiž před 70 lety sovětská tajná policie NKVD postřílela tisíce polských důstojníků.

Padli do sovětského zajetí v rámci dělení Polska mezi nacistické Německo a SSSR v září 1939 na základě paktu Molotov-Ribbentrop o neútočení mezi oběma velmocemi.

12.4. Klaus: V Evropě zůstávám sám ve sporech o suverenitu národů

Varšava (ČTK) - Evropa bude bez polského prezidenta Lecha Kaczyňského úplně jiná, konstatoval v rozhovoru pro polský deník Rzeczpospolita český prezident Václav Klaus. "Nyní zůstávám v Evropě s těmi všemi spory o suverenitu národů sám," řekl Klaus, kterého s jeho polským protějškem spojoval skeptický pohled na Evropskou unii. Polské noviny jsou dnes plné kondolencí a fotografií z míst, kde si lidé o víkendu připomínali tragédii, jež Polsko zasáhla.

"Pro mě to byl velmi blízký přítel, mezi politiky není další člověk, kterého bych tak mohl nazývat," uvedl český prezident. S Kaczyňským se prý nebavili jen o politice, ale i o polské a české literatuře, polský prezident dal svému českému kolegovi film Katyň Andrzeje Wajdy. "Díky tomu jsem byl první Čech, který ten film viděl," řekl Klaus. Stejně jako mnozí jiní se i Klaus pozastavuje nad ironií osudu, která Kaczyňského potkala. Tragicky zahynul cestou do Katyně, místo symbolizující těžké polsko-ruské vztahy, na kterém tajná sovětská policie NKVD před 70 let postřílela tisíce polských důstojníků.

Přední polské noviny dnes, stejně jako jejich mimořádná vydání v neděli, vyšly ve smuteční podobě. Nevěnují se prakticky ničemu jinému než sobotní havárii prezidentova letadla u Smolenska.

Komentátor listu Gazeta Wyborcza si všímá přístupu Ruska k polskému neštěstí. "Paradoxem je skutečnost, že tragická smrt polského prezidenta a dalších významných představitelů státu vytváří neopakovatelnou příležitost ke skutečnému polsko-ruskému smíření po vzoru francouzsko-německého vyrovnání Charlese de Gaullea a Konrada Adenauera," napsala Gazeta Wyborcza. Ruský premiér Vladimir Putin v sobotu u trosek svého polského protějšku Donalda Tuska u trosek havarovaného letadla objal a v neděli přiletěl do Smolenska, aby se rozloučil s tělem Lecha Kaczyňského před tím, než bylo odvezeno do Polska. "Je šance, že nás ta tragédie spojí jako nic doposud, bez vynucení a předstírání, jak tomu bylo často v polsko-ruských dějinách", slibuje si Gazeta Wyborcza. "Není dobré smrti. Ale tato nemusí být zbytečná," uzavřel tento list.

13.4. Prezident vyjádřil soustrast s úmrtím polského prezidentského páru

Prezident republiky Václav Klaus vyjádřil v úterý dne 13. dubna 2010 na Velvyslanectví Polské republiky v Praze soustrast s tragickým úmrtím polského prezidenta Lecha Kaczyňského a jeho manželky Marie. Spolu se stovkami Pražanů se prezident podepsal do kondolenční knihy a před budovu úřadu položil květiny s prezidentskou stuhou.

15.4. Prezident přijme guvernéra brazilského spolkového státu Goiás

Prezident republiky Václav Klaus přijme v pondělí dne 22. února 2010 ve 14.00 hodin na Pražském hradě Alcidese Rodriguese Filha, guvernéra brazilského spolkového státu Goiás. Guvernér Filho přijíždí do České republiky na pracovní návštěvu v čele obchodní a investiční mise.

15.4. Státní návštěva prezidenta Portugalské republiky v ČR

Na pozvání prezidenta republiky Václava Klause přicestoval ve dnech 14.-16. dubna 2010 na státní návštěvu České republiky prezident Portugalské republiky Aníbal Cavaco Silva s manželkou Marií Cavaco Silva.

15.4. Prezident podepsal ratifikační listinu k dohodě mezi ČR a EUMETSAT

Prezident republiky Václav Klaus podepsal ve středu dne 14. dubna 2010 ratifikační listinu k Dohodě mezi Českou republikou a Evropskou organizací pro využívání meteorologických družic (EUMETSAT), týkající se přístupu České republiky k Úmluvě o založení EUMETSAT a souvisejících podmínek a listiny o přístupu České republiky k Úmluvě o založení EUMETSAT a k Protokolu o výsadách a imunitách EUMETSAT.

16.4. Prezident se zúčastnil mše svaté za oběti letecké katastrofy u Smolenska

Prezident republiky Václav Klaus se v pátek dne 16. dubna 2010 v katedrále sv. Víta na Pražském hradě zúčastnil zádušní mše za oběti letecké katastrofy, při které zahynul prezident Polské republiky Lech Kaczyński s paní Marií Kaczyńskou a dalšími 94 členy jeho delegace.

Mši celebroidal arcibiskup pražský a primas český Mons. Dominik Duka. Prezident republiky a velvyslanec Polské republiky v ČR Jan Pastwa pronesli v průběhu mše krátké projevy.

17.4. Prezident se zúčastní pohřbu polského prezidenta Lecha Kaczyńského a jeho paní

Prezident republiky Václav Klaus se s manželkou Livií Klausovou zúčastní v neděli dne 18. dubna 2010 v polském Krakově státního pohřbu prezidenta Polské republiky Lecha Kaczyńského a paní Marie Kaczyńské. Prezidentský pár se zúčastní smuteční bohoslužby v Mariánské bazilice a smutečního průvodu do wawelské katedrály. Prezident republiky společně s manželkou, premiérem Janem Fischerem a arcibiskupem pražským Dominikem Dukou odcestují do Krakova v neděli dne 18. dubna v 6:11 hodin ráno vlakem z Hlavního nádraží v Praze.

17.4. Státní návštěva Lotyšska se odkládá

Prezident republiky Václav Klaus s manželkou Livií Klausovou neuskuteční ve dnech 19. - 20. dubna 2010 státní návštěvu Lotyšské republiky z bezpečnostních důvodů kvůli omezení letového provozu nad Evropou v souvislosti se sopečným mrakem. Nový termín státní návštěvy bude oznámen.

21.4. Na oslavy konce války do Moskvy pozván i Václav Klaus

Moskva (ČTK) - Na oslavy 65. výročí vítězství ve druhé světové válce přijedou do Moskvy nejvyšší představitelé řady zemí včetně českého prezidenta Václava Klause. S odvoláním na poradce ruského prezidenta Sergeje Prichod'ka o tom dnes informovala agentura RIA Novosti.

Pozvání ruského prezidenta na oslavy bylo podle Prichod'ka adresováno především představitelům Společenství nezávislých států (SNS). Šéfům dalších států bylo oznámeno, že budou vítanými hosty, jestli o to projeví zájem. Mimo jiných takové přání projevili a následně byli písemně pozváni německá kancléřka Angela Merkelová, francouzský prezident Nicolas Sarkozy a český prezident Václav Klaus, řekl Prichod'ko.

Na oslavy výročí podle všeho nebudou moci přijet vedoucí představitelé Spojených států a Velké Británie kvůli zaneprázdněnosti domácími problémy. Rusko podle Prichod'ka takový postoj chápe.

Před pěti lety na pozvání tehdejšího prezidenta Vladimira Putina do Moskvy přijelo 54 státníků v čele s tehdeším americkým prezidentem Georgem Bushem. Mezi nimi byl i Václav Klaus, který tehdy kritizoval vyznamenání bývalého polského prezidenta Wojciecha Jaruzelského při této příležitosti. Považuje totiž Jaruzelského za symbol invaze Varšavské smlouvy do Československa v srpnu 1968 a za symbol násilného potlačení demokratického hnutí v Polsku. Pozvání do Moskvy tehdy odmítli představitelé Litvy a Estonska. Takové situace se zřejmě chce Kreml nyní vyvarovat.

22.4. Pracovní oběd prezidenta republiky s velvyslanci skandinávských a pobaltských zemí

Prezident republiky Václav Klaus se ve čtvrtek dne 22. dubna 2010 ve 12.30 hodin zúčastní pracovního oběda, který ve své rezidenci pořádá velvyslanec Dánského království v České republice pan Ole E. Moesby.

Mimo dánského velvyslance budou přítomni rovněž vedoucí zastupitelských úřadů skandinávských a pobaltských zemí.

22.4. Prezident uvede přednášku Rolanda Vaubela - Europe's Future under the Lisbon Treaty: Seven Predictions

Prezident republiky Václav Klaus uvede ve čtvrtek dne 22. dubna 2010 od 17.30 hodin v pražském Autoklubu přednášku profesora ekonomie Mannheimské univerzity Rolanda Vaubela - Europe's Future under the Lisbon Treaty: Seven Predictions.

Prof. Vaubel je autorem publikace „Evropské instituce jako zájmová skupina“, kterou vydalo Centrum pro ekonomiku a politiku v prosinci roku 2009.

29.4. Přednáška prezidenta republiky na Humboldtově univerzitě v Berlíně

Prezident republiky Václav Klaus vystoupí ve čtvrtek dne 29. dubna 2010 v 11.00 hodin na Humboldtově univerzitě v Berlíně s projevem „Otazníky nad dnešní evropskou integrací.“ Vystoupení prezidenta republiky je součástí známého přednáškového cyklu - tzv. „Humboldtových rozhovorů o Evropě“ a navštíví jej řada významných osobností německého politického a akademického života. Po přednášce a následné diskuzi s přítomnými posluchači se prezident zúčastní oběda pořádaného nadací Körber-Stiftung.

29.4. Klaus: Německo musí nést i negativní důsledky evropské integrace

Berlín (ČTK) - Německo jako hlavní motor evropské integrace musí nyní nést i její negativní důsledky. V reakci na současnou krizi v Řecku a hledání jejího řešení to po své dnešní přednášce na berlínské Humboldtově univerzitě řekl českým novinářům prezident Václav Klaus. Na straně Řecka naopak vidí problém, že si zvyklo na svůj životní standard a teď není připraveno se ho vzdát.

"Němci byli skutečně ten hlavní hybatel celého toho evropského integračního procesu a myslím, že z toho musí pro sebe vyvodit nějaké důsledky," prohlásil Klaus. "Teď není možné se tvářit, že se vlastně nic neděje a že ať si to každá ta země vyřeší sama," dodal k roli Německa český prezident.

Zopakoval, že v případě Řecka je řešením pouze znehodnocení jeho měny, což ale kvůli euru není možné, nebo transfer peněz z ostatních zemí eurozóny. Chybu vidí ale i na řecké straně. "Řecko si na ten svůj životní standard zvyklo a už ho má v sobě

zabudovaný a teď není připraveno se o něj nechat nějak připravit," komentoval aktuální dění po skončení projevu na Humboldtově univerzitě, v němž německému publiku shrnul své kritické výtky vůči evropské integraci.

30.4. Livia Klausová se setká s velvyslankyněmi a manželkami velvyslanců

Manželka prezidenta republiky Livia Klausová se v pátek dne 30. dubna 2010 ve 14.00 hodin na zámku v Lánech setká s mimořádnými a zplnomocněnými velvyslankyněmi a manželkami rezidentních velvyslanců působících v České republice.

PARLAMENT ČESKÉ REPUBLIKY

4.3. Čeští poslanci popřeli slib podpory litevské jaderné elektrárně

Česká poslanecká delegace odmítla zprávu v litevských médiích, podle níž přislíbila politickou či institucionální podporu v Evropské unii případným snahám Litvy o obnovení provozu její odstavené ignalinské jaderné elektrárny. V tomto duchu prezentoval výsledek diskuse s českými poslanci litevský zákonodárce Kestutis Daukšys na webu Litovskij kurjer. Členové delegace Petr Krill a Aleš Rádl (oba ODS) ale s takovou interpretací jednání nesouhlasí.

Ignalinská elektrárna byla z bezpečnostních důvodů na podnět EU zastavena koncem loňského roku. K tomuto kroku se Litva zavázala v rámci splnění podmínky svého vstupu do EU. Odstavení významného energetického zdroje ale vyvolalo obavy z růstu cen elektřiny v zemi a zvýšení energetické závislosti na Rusku.

Poslanec a bývalý litevský ministr hospodářství Daukšys se podle serveru při úterním jednání členů zahraničního výboru litevského parlamentu přímo dotázal delegace českých poslanců, zda by podpořila iniciativu Litvy směřující k obnovení provozu ignalinské elektrárny v případě, že by Litva takové rozhodnutí přijala. Dostal prý jasnou odpověď, že český parlament a nejspíš i česká vláda takový krok podpoří.

"O nějaké naší institucionální či politické podpoře obnovení provozu ignalinské elektrárny jsme nehovořili a ani jsme o nic takového nebyli žádáni," řekl dnes ČTK Rádl. Poslanci podle něho diskutovali o politických a ekonomických souvislostech, které vedly EU při přístupových rozhovorech s Litvou k požadavku uzavřít tuto elektrárnu a o míře oprávněnosti této podmínky. "Byli jsme informováni, že Litva připravuje výstavbu zcela nové jaderné elektrárny," dodal Rádl.

Krill sdělil, že česká delegace při diskusi o energetice podpořila jen obecně výrobu elektřiny z jádra. Podobně se vyjádřil Rádl. Panovala podle něho shoda v názoru, že nezbytným předpokladem politické nezávislosti je i energetická soběstačnost. "Dále jsme se shodli, že pro státy, které nemají ropu či plyn a chtějí snižovat produkci emisí oxidu uhličitého, je jaderná energetika podstatnou alternativou," uvedl Rádl.

VLÁDA ČESKÉ REPUBLIKY

1.4. Maďarský premiér dostal pozvání na podpisovou ceremonii do Prahy.

Budapešť (ČTK) - Maďarský premiér Gordon Bajnai dostal pozvání na příští týden do Prahy, kde bude na summitu prezidentů USA a Ruska Baracka Obamy a Dmitrije Medveděva podepisována nová smlouva o jaderném odzbrojení. Bajnai o tom dnes informoval v maďarské televizi.

"Zatím jsem dostal neformální pozvánku na podpis nové dohody START, kde bude podle očekávání i americký prezident," řekl Bajnai podle serveru televize MTV. Odpověděl tak na otázku, zda může potvrdit zprávy, že se v Praze setká s Obamou. Nepřímo tím potvrdil již několik dní prosakující náznaky, že by Obama mohl mít na okraj summitu v Praze bilaterální jednání nejen s českými zástupci, ale i s představiteli dalších zemí střední či východní Evropy. Spekuluje se v této souvislosti i o polských, možná i rumunských a dalších.

Český ministr zahraničí Jan Kohout již v úterý v televizi řekl, že USA i Rusko podle něho využijí návštěvu Prahy k dvoustrannému jednání s Českem. Obama by podle dalších informací mohl pobyt v české metropoli využít také ke schůzkám s představiteli dalších střeoevropských zemí. Mluvčí vlády Roman Prorok úvahy o setkání Obamy s představiteli střeoevropských zemí nepotvrdil ani nevyvrátil. "Program se teprve tvoří," řekl v úterý Prorok.

Obama před rokem přijel do Prahy na summit s Evropskou unií. Prahu si tehdy ale vybral také jako místo, kde pronesl projev, v němž vyzval k jadernému odzbrojení. Nyní dojednaná smlouva s Ruskem je jakýmsi symbolickým završením této jeho snahy. Setkáním se zástupci střeoevropských zemí by Obama také mohl tlumit obavy, že nová dohoda s Ruskem znamená oslabení spojeneckých svazků USA ke střední Evropě.

2.4. Obama se prý v Praze sejde s představiteli 11 evropských států

Washington/Praha (ČTK) - Americký prezident Barack Obama se příští týden v Praze setká s vrcholnými představiteli jedenácti států střední a východní Evropy. Oznámil to dnes Obamův mluvčí Robert Gibbs. Obama a jeho ruský protějšek Dmitrij Medveděv podepíšíu příští čtvrtek v české metropoli smlouvu o jaderném odzbrojení.

Obama by měl s představiteli evropských států povečeřet ve čtvrtek v rezidenci amerického velvyslance. Na schůzku podle Bílého domu dorazí český prezident Václav Klaus i premiér Jan Fischer a premiéři Slovenska, Polska a Maďarska Robert Fico, Donald Tusk a Gordon Bajnai. Vedle zástupců zemí visegradské čtyřky jsou na večeři pozváni i prezidenti Estonska, Lotyšska a Rumunska a premiéři Bulharska, Chorvatska, Litvy a Slovinska.

Obama chce údajně ujistit státníky střední a východní Evropy, že rusko-americká dohoda je neohrožuje. Vyplývá to z informací ČTK z diplomatických zdrojů. Noví členové NATO totiž někdy vnímají snahu Spojených států o nový začátek vztahů s Ruskem jako hrozbu pro vlastní bezpečnost. Takové hlasy se objevily například loni, když Američané opustili své plány vybudovat součásti protiraketové obrany v Česku a v Polsku.

Podle Bílého domu bude také Obama mluvit o specifických otázkách střední a východní Evropy. Jednat chce zejména o tom, jak by celý region mohl přispět k větší evropské, ale i celosvětové bezpečnosti.

Obama by měl podle neoficiálních zdrojů do Prahy dorazit ve čtvrtek brzy ráno, zatímco Medveděv bude v české metropoli od středy. Kromě slavnostního podpisu smlouvy o snížení stavů ruských a amerických jaderných zbraní a jejich nosičů je na programu i bilaterální schůzka obou státníků.

Americký prezident se během návštěvy setká i s českými představiteli. Ve čtvrtek je podle Gibbse v plánu oběd Obamy s jeho českým protějškem Václavem Klausem na Pražském hradě. S Klausem a s premiérem Janem Fischerem by se měl Obama ještě jednou sejít v pátek před svým odletem do USA.

Obama se do Prahy vrátí po roce. Hlavní město Česka si tehdy během summitu s Evropskou unií vybral jako místo, kde pronesl projev, v němž vyzval k jadernému odzbrojení. Dojednaná smlouva s Ruskem je součástí této jeho snahy.

3.4. Bílý dům potvrdil, že Obama v Praze stráví dva dny

Washington (ČTK) - Bílý dům potvrdil, že americký prezident Barack Obama v Česku příští týden stráví dva dny. Ze Spojených států odletí podepsat do Prahy novou americko-ruskou smlouvu o omezení jaderných zbraní ve středu večer místního času, do České republiky by měl přicestovat ve čtvrtek ráno SELČ. Zpět do USA odletí v pátek. Vyplývá to z prezidentova plánu na příští týden, který zveřejnil Bílý dům. Obama zřejmě přiletí bez manželky Michelle, její plán na příští týden cestu do Prahy neobsahuje.

Po příletu do českého hlavního města čeká šéfa Bílého domu bilaterální schůzka s jeho ruským protějškem Dmitrijem Medveděvem, který by měl do Prahy přicestovat již ve středu. Po ní by oba prezidenti měli slavnostně podepsat smlouvu a následně vystoupit na tiskové konferenci. Poté se uskuteční oběd, jehož se zúčastní prezidenti tří zemí - Spojených států, Ruska a Česka.

Ve čtvrtek večer se pak bude konat Obamova večeře s představiteli 11 středoevropských a východoevropských zemí - Česka, Bulharska, Chorvatska, Estonska, Maďarska, Lotyšska, Litvy, Polska, Rumunska, Slovenska a Slovinska. Podle diplomatických zdrojů na ní americký prezident chce uklidnit politiky z regionu, že pro ně nová smlouva s Ruskem nepředstavuje hrozbu.

V pátek dopoledne se pak Obama před návratem do Spojených států sejde na dvoustranné schůzce se svým českým protějškem Václavem Klausem a premiérem Janem Fischerem, uvedl Bílý dům.

Obama se do Prahy vrátí po roce. Hlavní město Česka si tehdy během summitu s Evropskou unií vybral jako místo, kde pronesl projev, v němž vyzval k jadernému odzbrojení. Dojednaná smlouva s Ruskem je součástí této jeho snahy.

5.4. Medveděva prý do Prahy budou provázet i šéfové výborů parlamentu

Moskva (ČTK) - Ruského prezidenta Dmitrije Medveděva budou do Prahy na podpis rusko-americké smlouvy o snížení stavu jaderných zbraní provázet i šéfové zahraničních výborů obou komor ruského parlamentu Konstantin Kosačov a Michail Margelov. Podle dnešního vydání listu Kommersant by v české metropoli měli s vlivnými americkými senátory, provázejícími prezidenta Baracka Obamu, probrat úskalí ratifikace dohody, která zřejmě nebude snadnější než její uzavření.

Smlouvu mají oba prezidenti podepsat ve čtvrtek, zhruba rok poté, co Obama v Praze předestřel svou vizi světa bez jaderných zbraní.

Tisková služba Kremlu dnes ČTK potvrdila, že ruský prezident do Prahy dorazí už ve středu ze Slovenska, jak se předpokládalo. Naopak, oproti původním plánům ani do Bratislavy nemá Medveděva provázet jeho manželka. Přítomnost Kosačova a Margelova Kreml nepotvrdil.

Moskva by si přála, aby se ratifikace odzbrojovací smlouvy v ruském parlamentu, Státní dumě a Radě federace, a v americkém Senátu odehrála souběžně. Poradce ruského prezidenta Sergej Prichodko ale už připustil, že na překážku může být vnitropolitický kalendář v obou zemích, jakož i "jestřábi" na obou stranách.

"V jisté etapě obě strany bohužel nedocenily aktivitu a angažovanost protivníků rozvoje rusko-amerických vztahů. Mnozí z nich svou kritiku příští dohody využili jako nástroj k rozdmýchávání politických rozporů mezi oběma státy," prohlásil Prichodko. Podle Kommersantu se Moskva znepokojuje o osud dohody kvůli poměru sil v americkém Senátu, kde ratifikace vyžaduje 67 ze 100 hlasů, ale demokraté disponují jen 57 místy. I při započtení hlasů od dvou sympatizujících nezávislých senátorů stále chybí osm hlasů z řad opozičních republikánů. V Kremlu však doufají, že Obama projeví stejnou bojovnost jako při prosazení své zdravotnické reformy. Washington prý už ujistil Moskvu, že "osm potenciálních přívrženců dohody mezi republikány už bylo vytipováno a s každým se vede individuální práce".

5.4. Českého vojáka v Afghánistánu lehce zranil granát

Praha/Kábul (ČTK) - Český voják dnes utrpěl v Afghánistánu lehké zranění při běžné pěší hlídce. Jak informoval kapitán Jan Šulc z generálního štábu české armády, byl osmadvacetiletý muž zraněn střepinou z granátu do horní části pravé paže.

Incident se stal odpoledne při společné hlídce českých, amerických a afghánských příslušníků ozbrojených sil v provincii Lógar jižně od metropole Kábulu. Bližší podrobnosti k případu Šulc na dotaz ČTK nesdělil.

Zraněný voják, který patří k 5. kontingentu české armády, byl letecky přepraven na základnu v Lógaru, kde byl ošetřen a ponechán k dalšímu pozorování.

Většina z několika stovek českých vojáků v Afghánistánu působí v Provinčním rekonstrukčním týmu v Lógaru.

6.4. Premiér Jan Fischer se sešel s generálním tajemníkem OECD Ángelem Gurríou

Generální tajemník OECD Ángel Gurría představil Ekonomický přehled České republiky, 2010.

Ekonomický přehled, který generální tajemník Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (OECD) Ángel Gurría představil na tiskové konferenci po jednání s premiérem Janem Fischerem, hodnotí současný stav ekonomiky, analyzuje vládní hospodářskou politiku a obsahuje řadu doporučení pro další reformy. OECD tuto zprávu průběžně zpracovává pro všechny členské státy OECD každých 18 až 24 měsíců.

Podle hodnocení OECD vstoupila Česká republika do krize bez větších problémů. Ángel Gurría ocenil, že se Česku na rozdíl od mnoha podařilo vyhnout sanaci bank. Generální tajemník OECD také uvedl, že je podle něj správné, že se české banky nepouštěly do riskantních obchodů.

Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj vidí problém především v růstu rozpočtových schodků a doporučuje, aby Česká republika tuto situaci nepodcenila. Podle OECD by se Česká republika měla zaměřit především na reformu terciárního školství, důchodovou reformu a reformu zdravotnictví.

Zpráva OECD předpovídá české ekonomice v roce 2010 růst HDP o dvě procenta a v roce 2011 růst o 2,8 procenta. "Snížení deficitu na tři procenta ovšem není dostatečné," uvedl na tiskové konferenci po jednání s premiérem Fischerem Ángel Gurría. Podle něj by měla vláda dlouhodobě usilovat o strukturálně vyrovnaný rozpočet, a to nejen z důvodu stárnoucí populace. Měla by se tedy v plánování rozpočtu více zaměřit na výdaje.

"Vláda se bude muset věnovat jak straně příjmů, tak i výdajů. Je iluzorní řešit jen jednu stranu bilance," uvedl k hodnocení fiskální politiky ČR premiér Jan Fischer.

6.4. Lavrov: Rusko odstoupí od smlouvy, pokud štít ohrozí ruské síly

Moskva (ČTK) - Rusko si vyhrazuje právo odstoupit od smlouvy o redukci jaderných zbraní, pokud by americká protiraketová obrana ohrožovala ruské strategické jaderné síly. Zopakoval to dnes v Moskvě šéf ruské diplomacie Sergej Lavrov na tiskové konferenci, věnované čtvrtému podpisu nové americko-ruské odzbrojovací dohody v Praze. Při podpisu hodlá Rusko k dohodě připojit jednostranné prohlášení v tomto smyslu.

"Rusko bude mít právo odstoupit od smlouvy, pokud by kvantitativní a kvalitativní zvyšování potenciálu strategické protiraketové obrany USA začalo projevovat podstatný vliv na efektivnost ruských strategických jaderných sil," řekl Lavrov. "Chápe se tím, že my sami budeme určovat míru takového vlivu (amerického štítu)," dodal. Odmítl však "spekulovat" o okamžiku, kdy by k odstoupení od smlouvy mohlo dojít.

V první etapě jde Spojeným státům podle Lavrova o budování regionálních systémů protiraketové obrany, které strategické síly neohrožují. "Pokud se ukáže, že (USA) vytvářejí strategickou obranný systém a naši vojáci to vyhodnotí jako riziko, pak budeme mít právo využít ustanovení smlouvy," řekl.

Moskva už s Washingtonem podle ministra na pokyn obou prezidentů jedná o protiraketové obraně a má zájem, aby se všechny otázky posuzovaly "otevřeně a čestně" a nedocházelo k "překvapením", jako bylo nedávné oznámení záměru budovat americkou protiraketovou obranu v Bulharsku a Rumunsku. Za správné by Lavrov považoval nejprve společně vyhodnotit možné hrozby a až pak se dohodnout na krocích, které by tyto hrozby neutralizovaly.

Smlouva, kterou ve čtvrtek v Praze podepíší prezidenté Barack Obama a Dmitrij Medveděv, je považována za první výsledek politiky "nového začátku" v rusko-amerických vztazích po éře prudkého ochlazení za působení předchozích prezidentů George Bushe a Vladimira Putina.

Šéf ruské diplomacie ocenil novou smlouvu jako důkaz "nové úrovně důvěry" mezi Moskvou a Washingtonem a "první naprosto rovnoprávnou smlouvu, jak v duchu, tak i liteře", i pokud jde o kontrolu jejího plnění. Předchozí smlouva START prý obsahovala "diskriminační prvky" vůči Rusku. Nyní je parita zajištěna, a i proto by smlouva měla být ratifikována.

"Ruská strana si je naprosto jistá, že smlouva si zasluhuje vstoupit v platnost. Zajišťuje ruské zájmy bez poškození zájmů USA, poslouží k posílení globální bezpečnosti," zdůraznil ministr.

Rusko podle ministra také usiluje o svět bez jaderných zbraní, ale k tomuto cíli nelze postupovat "ve vakuu", tedy je nutno věnovat pozornost možnému rozmístění zbraní v kosmu a také vývoji nejaderných strategických zbraní v USA, které by také mohly globální situaci destabilizovat.

8.4. Obama a Medveděv mají jednat o Kyrgyzstánu i sankcích proti Íránu

Washington (ČTK) - Prezidenti Ruska a USA mají v Praze jednat mimo jiné o sankcích proti Íránu a o situaci v Kyrgyzstánu po středním pádu vlády. Informovala o tom dnes agentura Reuters s odvoláním na mluvčího Bílého domu Roberta Gibbse. Ruský prezident Dmitrij Medveděv a jeho americký protějšek Barack Obama dnes v Praze podepíší smlouvu o omezení počtu jaderných zbraní.

Gibbs a poradce Bílého domu pro otázky národní bezpečnosti Ben Rhodes očekávají, že jedním z témat schůzky Obamy a Medveděva budou sankce proti Íránu, které chce mezinárodní společenství zpřísnit kvůli jeho spornému jadernému programu. Doufají, že Rusko se k tomuto záměru připojí.

Projednat mají také situaci v Kyrgyzstánu, kde po střeďečnících nepokojích souvisejících s pádem vlády podle bilance agentury AFP zemřelo 68 lidí a 527 bylo zraněno. Opozice tvrdí, že zahynula nejméně stovka osob.

8.4. Verhofstadt se pozastavil nad neúčastí EU na večeři s Obamou

Brusel (ČTK) - Šéf liberálů v Evropském parlamentu a bývalý belgický premiér Guy Verhofstadt se dnes v reakci na očekávaný podpis smlouvy o omezení strategických útočných zbraní v Praze pozastavil nad tím, že na následnou večeři prezidenta USA Baracka Obamy s vedoucími představiteli 11 zemí střední a východní Evropy nebyl pozván žádný zástupce politického vedení Evropské unie.

"Historický podpis v Praze, ale večeře summitu bez Evropské unie," hlásá titulek prohlášení, které Verhofstadt rozeslal novinářům.

Ve chvíli, kdy Evropská unie bojuje s vytvářením zahraničních politických struktur, aby měla více vlivu na globální úrovni, podle něj tato schůzka nepředstavuje vítězství ani pro členské státy, které se večeře zúčastní, ani pro Evropskou unii.

Na večeři bude přítomna řada představitelů z desítky států EU. Za Česko budou na večeři přítomni prezident Václav Klaus a premiér Jan Fischer. Dále se počítá se zástupci Bulharska, Estonska, Chorvatska, Litvy, Lotyšska, Maďarska, Polska, Rumunska, Slovenska a Slovinska, tedy regionu střední Evropy, Pobaltí a Balkánu. Kromě Chorvatska to všechno jsou členské země EU.

Na neformální večeři jim Obama podle pozorovatelů bude chtít říct, že vztahy zastoupených zemí s USA se ani podepsáním nové smlouvy s Ruskem nijak nemění a že nejnovější vývoj rusko-amerických vztahů na tyto vztahy nebude mít žádný negativní dopad.

"Tato večeře opět ukazuje na skutečnost, že Evropská unie potřebuje realizovat společnou zahraniční politiku, aby prezident Obama věděl, komu zavolat či koho pozvat na večeři," uvedl belgický politik.

V čele diplomatického sboru unie je místopředsedkyně Evropské komise a současně vysoká představitelka EU pro zahraniční a bezpečnostní politiku Catherine Ashtonová. Její post unijní ministryně zahraničí vznikl na základě lisabonské smlouvy o reformě fungování EU, stejně jako funkce unijního prezidenta, kterým se stal Herman Van Rompuy.

Vznik těchto postů měl přispět i k tomu, aby byla EU čitelnější pro partnery v zahraničí a aby tito věděli, na koho se s čím obrátit. Zatím se ale někdy zdá, že ne vždy tomu tak je. Kromě nich totiž má EU ještě další vedoucí představitele - předsedu Evropské komise Josého Barrosa či předsedu Evropského parlamentu Jerzyho Buzka.

8.4. Prohlášení Dmitrije Medveděva po podpisu nové smlouvy START

Praha (ČTK) - Text dnešního prohlášení ruského prezidenta Dmitrije Medveděva poté, co spolu se svým americkým protějškem Barackem Obamou podepsal novou rusko-americkou smlouvu o omezení stavu strategických jaderných zbraní (neoficiální překlad ČTK):

Vážení kolegové a vážení představitelé sdělovacích prostředků!

Plně souhlasím s hodnoceními, která před chvílkou zazněla od mého kolegy, prezidenta Obamy, že v tomto sále se před pár minutami uskutečnila opravdu historická událost. Byla podepsána nová Smlouva mezi USA a Ruskou federací o opatřeních k dalšímu snížení a omezení strategických útočných zbraní. Je uzavřena

pro nejbližší budoucnost, na deset let. Nahrazuje smlouvu START, která vypršela, a další platnou rusko-americkou dohodu o omezení strategických útočných potenciálů. Především bych chtěl poděkovat svému kolegovi, prezidentovi Spojených států, za úspěšnou spolupráci v tomto velice nesnadném díle a za rozumné kompromisy, kterých bylo dosaženo při práci našich týmů. Už jsme jim dnes poděkovali za skvělou práci a ještě jednou to udělám v přítomnosti sdělovacích prostředků a veřejnosti.

Zvláště bych chtěl poděkovat vedení České republiky, panu prezidentovi, za pozvání k podpisu zde v Praze, v tomto překrásném městě s tak nádherným jarním počasím, což současně vytváří náladu pro budoucnost. Předpokládám, že tento podpis otevře novou stránku ve spolupráci mezi našimi zeměmi a vytvoří bezpečnější podmínky pro život na celém světě.

Při práci jsme se orientovali především na kvalitu nové dohody. Skutečně dohadování nepostupovalo jednoduše. Ale naše týmy - jak jsem před chvílkou uvedl - pracovaly skutečně profesionálně, konstruktivně, v nonstop režimu, prakticky často i 24 hodin denně. Umožnilo to udělat to, co se ještě před několika měsíci zdálo naprosto málo pravděpodobným, možná dokonce i někomu z delegací: v krátké lhůtě připravit plnohodnotnou smlouvu a přikročit k jejímu podpisu. V konečném součtu jsme získali dokument, který v plné míře zachovává rovnováhu zájmů Ruska a Spojených států amerických. Hlavní je, že není vítězů ani poražených. Je to tak říkajíc "winning situation" (situace, v níž vyhrávají všichni - pozn. ČTK). Myslím, že to v plné míře charakterizuje to, co bylo teď uděláno. Vyhrály obě strany, které posílily svou bezpečnost, a se zřetelem na naše vítězství vyhrálo celé světové společenství. Nová dohoda, která posiluje globální strategickou stabilitu, současně vede k nové, vyšší úrovni našich vztahů se Spojenými státy americkými.

Ačkoliv obsah dohody je už prakticky znám, chtěl bych ještě jednou připomenout, čeho jsme dosáhli, protože jsou to dost důležité věci. Tisíc pět set padesát rozmístěných bojových hlavic pro každou stranu je přibližně o třetinu méně než stávající úroveň. Sedm set rozmístěných mezikontinentálních balistických raket, balistických raket na ponorkách a těžkých bombardérů. To je necelá polovina předchozí úrovně. Osm set rozmístěných i nerozmístěných odpalovacích zařízení těchto raket a také rozmístěných a nerozmístěných těžkých bombardérů je zase polovina stavu, který existoval do podpisu dohody. Přitom každá strana si samostatně určuje složení a strukturu svých strategických útočných zbraní. To je podstata dohody.

V dohodě jsou také ustanovení o výměně údajů. Tuto otázku jsme s mým kolegou, jak se říká, dokonale vypilovali. Rozhovorů o telemetrii bylo hodně a stali jsme se velkými odborníky v této oblasti, možná teď jsme nejlepší specialisté na světě. Byly rovněž vyřešeny otázky týkající se přebudování a likvidace prostředků inspekce a ověřovací procedury a samozřejmě opatření na posílení důvěry. Ověřovací mechanismus je jednodušší a levnější než ve staré smlouvě, ale zároveň zajišťuje náležitou kontrolu, nezvratnost a ověřitelnost a samozřejmě transparentnost procesu omezení strategických útočných zbraní.

Soudíme, a to vědí i naši američtí partneři, bylo to otevřené stanovisko, že dohoda může být funkční a životaschopná jedině tehdy, pokud nedojde ke kvalitativnímu a výrazně kvantitativnímu růstu možností systémů protiraketové obrany, které v konečném důsledku mohou vytvořit hrozbu pro ruské strategické síly. V tom je podstata prohlášení, které naše země učinila při podpisu dohody a které bude přirozeně zveřejněno.

Hlavní úkol po podpisu samozřejmě vidíme v ratifikaci smlouvy. O tom před chvílí hovořil prezident Spojených států. Je důležité nejen prostě podepsat, ale i

synchronizovat proces ratifikace. Naši američtí partneři, pokud tomu rozumím, plánují co nejdříve předložit dokument k posouzení do Senátu. My také budeme pracovat s představiteli Federálního shromáždění, abychom udrželi potřebnou dynamiku ratifikačního procesu.

Celkově jsme spokojeni s odvedenou prací - výsledek je dobrý.

Samozřejmě jsme dnes neposuzovali jen sám fakt podpisu, dokumenty byly připraveny, ale posoudili jsme celou řadu nejvýznamnějších, klíčových otázek, které dnes zajímají prakticky všechny země. Přirozeně jsme nemohli opominout iránský jaderný program. Bohužel, Teherán nereaguje na celou řadu konstruktivních kompromisních dohod, které mu byly navrhnuty. Nemůžeme před tím zavírat oči. Proto nevyklučuji, že Rada bezpečnosti OSN bude nucena znovu posoudit tuto otázku.

Naše stanovisko je dobře známo. Mohu je znovu krátce vyjádřit. Samozřejmě sankce samy o sobě jen velmi zřídka vedou k jakýmkoliv výsledkům, ale někdy se bez nich nelze obejít. V každém případě ale tyto sankce musejí být chytré, zaměřené jen na dosažení úkolů nešíření, a ne na to, aby stály proti iránskému lidu a vedly k humanitární katastrofě. Budeme pozorně sledovat, jaké kroky přijímají i naši partneři. Ale v každém případě budeme využívat i politických a diplomatických metod, vypracovaných "šestkou" (pět stálých členů Rady bezpečnosti OSN a Německo - pozn. ČTK). Posuzování těchto otázek bude přirozeně pokračovat.

Za závažný výsledek naší dnešní schůzky bych označil pokrok směrem k vytváření nové kvality vztahů se Spojenými státy americkými, jak o tom právě hovořil prezident Obama, ke vztahům, které přihlížejí k našim oboustranným zájmům a zakládají se i na předvídatelnosti. Vskutku v tomto směru uzavřená dohoda pomáhá vstoupit na novou cestu. Samozřejmě neméně důležité - a nemohu se o tom ještě nezmínit - je to, že mezi námi vznikly skutečně velmi dobré osobní vztahy, vzniklo to, čemu se říká "osobní chemie" a co, jak se mi zdá, pomáhalo dosáhnout dohody.

Efektivní kontakty ale musí být nejen mezi prezidenty. Je to samozřejmě důležité, ale prezidenti neřeší vše, co by měly řešit exekutivní struktury. Proto by pracovní kontakty měly vzniknout mezi všemi strukturami výkonné moci. Dobře nám pracuje rusko-americká prezidentská komise, před chvílí nám její vedoucí, ministryně zahraničních věcí Spojených států amerických a ministr zahraničních věcí Ruské federace, předložili výsledky své práce. Téměř všech 16 skupin, které jsme vytvořili, už zasedalo a stanovilo si priority pro nejbližší léta. To nás těší.

Na pořadu dne jsou konkrétní projekty. Dnes jsme skutečně jednali o ekonomice, což je podle mého názoru nejvíce zanedbaná oblast rusko-amerických vztahů, protože ohledně strategické stability a bezpečnosti vedeme nepřetržitý dialog, zatímco v ekonomice je nezbytné postoupit kupředu. Jsem velmi rád, že během posuzování této otázky jsme hovořili o rozvoji projektů z oblasti vyspělých technologií, o vytvoření takzvané nové, na vysokých technologiích založené, chytré ekonomiky, což je možné jen v podmínkách přeshraniční spolupráce. V tomto směru jsme navázali dobré kontakty, teď je hlavní zhmotnit tyto úvahy do konkrétních dohod. Byl bych rád, kdyby se tak stalo během mé návštěvy Spojených států, která se uskuteční letos v létě, na čemž jsme se s mým partnerem také domluvili.

Jsem přesvědčen, že vše, co jsme až dosud udělali, je jen začátek velké cesty. Byl bych velice nerad, kdyby se vztahy mezi Ruskou federací a Spojenými státy americkými zužovaly jen na otázky omezení strategických útočných zbraní, jakkoli na nás spočívá zvláštní odpovědnost; nejenže se jí nezříkáme, ale jsme ochotni dále postupovat po této cestě. Ale musíme pracovat i v dalších oblastech, což je velmi důležité jak pro naše národy, tak pro situaci ve světě. Dnes, jak se mi zdá, se v tomto

směru udělal velmi důležitý krok, který posílil důvěru a vzájemné porozumění mezi našimi zeměmi.

Chtěl bych ještě jednou poděkovat prezidentu Baracku Obamovi za skvělou spolupráci v této oblasti.

Děkuji.

8.4. Podpis pražské dohody se v Rusku stal událostí dne

Moskva (ČTK) - Dnešní podpis nové rusko-americké odzbrojovací smlouvy na Pražském hradu se v Rusku vzápětí stal událostí dne, která v televizním zpravodajství zatlačila na druhé místo i státní převrat Kyrgyzstánu. Ale pořadí zpráv ve státních televizích dosud určuje i postavení státních představitelů, o nichž zpravodajství pojednává. Oficiální ohlasy na pražskou smlouvu jsou zatím výlučně kladné, experti však upozorňují, že s výjimkou strategického odzbrojování spolupráce mezi Moskvou a Washingtonem dosud pokulhává.

"Je to historická událost, krok k odzbrojení," uvedla zpravodajská televize Rossija 24, než přenechala prostor prezidentům Dmitriji Medveděvovi a Baracku Obamovi. "Pražská dohoda má klíčový význam pro světovou bezpečnost," zdůraznil První kanál.

Kreml prostřednictvím agentury ITAR-TASS označil novou dohodu za známku "přechodu na vyšší úroveň součinnosti" s USA a vyvážený, rovnoprávný kompromis, který nemá vítězů, ani poražených.

"Moskva se pyšní tím, že jako za někdejších dob se na rovnoprávných podmínkách domluvila s Američany na jaderném odzbrojení, a chce doufat, že vztahy s USA jsou od této chvíle na vzestupu," napsal list Kommersant.

"Je to obrovská událost, která bude mít hluboký pozitivní vliv na mnoho jiných otázek, reálně se dotýkajících nejen vysokých činitelů, ale i obyčejných lidí," citovala agentura Interfax prezidentova poradce Sergeje Prichod'ka. Od dohody si slibuje jiné ovzduší, které napomůže i strategickým projektům zejména v ekonomice. Bez ústupků z obou stran by podle poradce dohody nebylo, ale velké kompromisy nakonec vedly k velkému souhlasu. A domácím odpůrcům smlouvy Prichod'ko vzkázal, že kritika dohody je jen nástrojem odporu proti zlepšení rusko-amerických vztahů, a to odporuje "pozici vedení země".

Proti smlouvě se zatím ozval jen bouřlivák ruské politiky, vůdce nacionalistů v parlamentu Vladimir Žirinovskij. V situaci, kdy je Rusko obklíčeno potenciálními protivníky, se zmenšením svého jaderného arzenálu "může ocitnout v horším postavení než USA".

Ale Rusko díky nové dohodě podle senátora Michaila Margelova může ušetřit miliardy dolarů tím, že si odpustí "lapat po dechu" v závodech ve zbrojení s USA. "Je to příležitost neutráct naše zdroje, ale soustředit se na vnitřní úkoly země," řekl agentuře RIA Novosti šéf výboru horní komory ruského parlamentu, který bude mít ratifikaci na starosti.

Ruští zákonodárci předpokládají, že dohoda by jim mohla být postoupena k ratifikaci koncem dubna, ale zdržují se přesnějšího odhadu, kdy by proces mohl být završen; to prý závisí na prezidentovi. Kreml už dal najevo, že ratifikace by se měla dokončit souběžně v obou zemích.

Uznání Ruska za rovnoprávného partnera USA další experti oceňují jako velký kompliment. "Výdaje Američanů na obranu jsou dvacet- až třicetkrát vyšší než v Rusku. To, že Američané souhlasili snížit svůj jaderný arzenál na naši úroveň, znamená mnoho," usoudil ve stanici Echo Moskvy Viktor Litovkin z listu Nezavisimoje vojennoje obozrenije.

Sám Medveděv v Praze označil dohodu za počátek velké cesty k lepší spolupráci s USA, která by se neměla zužovat jen na odzbrojování. S tím souhlasí i šéfredaktor časopisu Rusko v globální politice Fjodor Lukjanov. "Dohoda je nikoli první, ale spíše poslední krok v 'restartu' vztahů. Ty je teď nutné naplnit novou agendou, která ale ještě neexistuje," řekl ČTK. Lukjanov postrádá především jednání o důležitějších věcech, než jsou jaderné zbraně, které považuje za "záležitost včerejška". Postoje Washingtonu a Moskvě k Íránu se sice sblížily, ale skutečné problémy teprve vyvstanou, pokud by se zamýšlené sankce měly dotknout reálných obchodních zájmů Ruska a Číny.

Další experti, jako ředitel Ústavu USA a Kanady Ruské akademie věd Sergej Rogov, předpokládají, že jaderná úmluva pomůže vyřešit i jiné zádrhele jako vstup Ruska do Světové obchodní organizace či zrušení Jackson-Vanikova dodatku, který spojuje obchod se svobodou cestování a emigrace. "Kromě toho ratifikace bude znamenat porážku jestřábů, stoupců konfrontace. Ale válčit se v podstatě nikomu nechce, každý chce v rozpočtech ušetřit," řekl listu Kommersant.

8.4. Rjabkov: Rusko stále považuje protiraketový štít za problém

Moskva/Praha (ČTK) - Mezi Ruskem a USA trvají značné rozpory ohledně americké protiraketové obrany. Prohlásil to dnes v Praze náměstek ruského ministra zahraničí Sergej Rjabkov, který doprovázel prezidenta Dmitrije Medveděva při podpisu nové smlouvy START. Obě strany podle něj k vyřešení problému potřebují čas, musejí získat informace a zapojit vojenské experty.

"Obušujeme hrany, rozpory jsou značné, ale nikoli nepřekonatelné," řekl ruský diplomat. "Američané navrhují, abychom svou zástrčku zasunuli do jejich zásuvky," připomněl Rjabkov návrhy USA začlenit Rusko do budovaného amerického systému. "My navrhuje začít zjišťováním, zda existující hrozby chápeme stejně," prohlásil.

Právě Rjabkova postavila Moskva do čela rusko-americké komise, která se má v budoucnu problémy protiraketového štítu zabývat. Americkou stranu při jednání povede náměstkyně ministryně zahraničí pro kontrolu zbrojení a mezinárodní bezpečnost Ellen Tauscherová.

Pokud Rusové a Američané hrozby skutečně najdou, měli by podle ruského diplomata nejdříve hledat ekonomické a politické prostředky, jak jim čelit. "Teprve když to nepomůže, můžeme se zabývat technikou," prohlásil Rjabkov. Dodal, že v květnu se v Moskvě sejde společná rusko-americká meziposobní skupina, která se bude těmito otázkami zabývat.

Za velké vítězství ruských vyjednávačů označil novou smlouvu START podepsanou dnes v Praze šéf poslanecké frakce strany Spravedlivé Rusko Nikolaj Levičev. Podle agentury Interfax ocenil hlavně zakotvení vzájemné vazby mezi strategickými útočnými zbraněmi a obrannou výzbrojí. "Máme radost, že se takový bod ve smlouvě objevil. Není tajemstvím, že rozmístění protiraketové obrany ve východní Evropě nás vážně znepokojuje," řekl ruský poslanec.

Ruské komunisty podle agentury ITAR-TASS smlouva nezbavila obav. "Počkáme si na text smlouvy, a pak ji zhodnotíme," řekl agentuře poslanec komunistů Sergej Obuchov. Komunistická strana ve smlouvě nevidí dostatečnou souvislost s protiraketovou obranou a soudí, že dokument Rusko zbavuje odstrašující síly a "ohrožuje tím obyvatelstvo země".

"Smlouva nerespektuje fakt, že kolem USA neexistují základny ruské, ale kolem Ruska existují základny USA a NATO," řekl Obuchov. V oblasti konvenčních zbraní navíc podle poslance Rusko za Spojenými státy "katastrofálně zaostává". V

poslanecké frakci komunistů, která je v ruském parlamentu považovaná za fakticky jedinou opoziční, podle poslance panuje "velká nespokojenost".

Tisková služba Kremlu dnes zveřejnila prohlášení ke smlouvě, v němž zvláště podtrhla zjednodušení ověřovacích procedur. To podle komuniké sníží náklady na kontrolu o polovinu. Dokument rovněž podle Kremlu na rozdíl od předchozí smlouvy už nepředpokládá nepřetržité sledování klíčového ruského podniku na výrobu raketové techniky ve Votkinsku východně od Moskvy, které Rusko považovalo za archaický pozůstatek z dob studené války.

Kreml přiznává, že smlouva neomezuje právo USA rozmístit prvky protiraketové obrany. "Úkolem smlouvy není omezit americkou protiraketovou obranu. Prezidenti Ruska a USA se hned na počátku dohodli, že předmětem dohody budou strategické útočné zbraně a protiraketová obrana bude předmětem dialogu obou zemí, který se uskuteční v jiném formátu," uvedla tisková služba ruského prezidenta. Článek smlouvy otevírající kterékoli straně možnost ustoupit od smluvních závazků se podle Kremlu týká právě růstu obranného potenciálu USA.

8.4. Západ uvítal rusko-americkou smlouvu o omezení jaderných zbraní

Praha (ČTK) - Západní politici v prvních reakcích uvítali podpis rusko-americké dohody o snížení stavů jaderných zbraní. Prezidenti obou zemí Dmitrij Medveděv a Barack Obama ji podepsali krátce po poledni na Pražském hradě. Írán, jehož jaderný program dnes oba prezidenti kritizovali, ale události využil ke kritice Spojených států.

Íránský prezident Mahmúd Ahmadínežád se nevyjádřil k rusko-americké smlouvě, komentoval ale Obamovy a Medveděvy výroky o možném uvalení dalších sankcí na Teherán. Írán podle něj nebude obhajovat před jinými státy svůj jaderný program. Ten podle západních států směřuje k výrobě atomové zbraně a Írán kvůli němu čelí sankcím. O možnosti uvalení dalších dnes mluvili Obama i Medveděv.

Ahadínežád také ostře vystoupil vůči americkému prezidentovi. "Obama k lidem mluví jazykem bomb a nábojů. (Spojené státy) zabily více než 300.000 lidí v Afghánistánu a Iráku," prohlásil podle agentury AFP.

Generální tajemník OSN Pan Ki-mun novou smlouvu START označil za milník v mezinárodním úsilí o dosažení světa bez jaderných zbraní. "Generální tajemník oceňuje prezidenty Medveděva a Obamu za jejich vůdcovství," uvedla OSN v tiskové zprávě. Pan Ki-mun také vyjádřil naději, že USA i Rusko budou pokračovat v cestě k úplnému odstranění atomových zbraní.

Také šéf Mezinárodní agentury pro atomovou energii (MAAE) Jukija Amano považuje smlouvu za "krok k denuklearizaci, který může podpořit snahy o nešíření jaderných zbraní".

Francouzský ministr zahraničí Bernard Kouchner dohodu uvítal a vyjádřil plnou podporu rozhodnutí Washingtonu a Moskvě omezit jaderné arzenály. "Francie je nadšená z toho, že se další jaderné země vydávají po cestě, kterou my a Spojené království sledujeme už více než deset let," řekl.

Podle německého ministra zahraničí Guida Westerwelleho je dohoda "milníkem pro celosvětové snahy o odzbrojení". "(Smlouva) ukazuje připravenost obou největších jaderných mocností dostát své odpovědnosti za jaderné odzbrojení a kontrolu zbrojení," řekl Westerwelle. Podle něj to otevírá cestu k možnému stažení taktických atomových zbraní ze střední Evropy.

Podobně se vyjádřil i šéf polské diplomacie Radoslaw Sikorski. "Gratulujeme Spojeným státům a Rusku k podpisu dohody. Doufáme, že dalším krokem bude omezení taktických jaderných zbraní, především těch rozmístěných blízko našich hranic," řekl.

Rumunský prezident Traian Basescu, který spolu s představiteli dalších deseti států střední a východní Evropy dnes s Obamou povečeří, před odletem do Prahy smlouvu označil za "výjimečný pokrok pro garanci bezpečnosti evropského kontinentu i jiných světových regionů".

9.4. Jan Fischer jednal s Barackem Obamou

Premiér se společně s dalšími evropskými státníky zúčastnil jednání s americkým prezidentem Barackem Obamou.

Prezident Spojených států, který do Prahy přicestoval kvůli podpisu smlouvy o omezení jaderných zbraní s ruským prezidentem Dmitrijem Medvěděvem, se včera večer setkal v sídle amerického velvyslance v Praze s představiteli jedenácti států střední a východní Evropy.

Podle slov českého premiéra Jana Fischera americký prezident Obama účastníky večeře ujistil, že stále patří do euroatlantického prostoru, ať už se jedná o země, které jsou členem Severoatlantické aliance nebo o ty, které o vstup teprve usilují. Státníci jednali také o přípravě nového strategického konceptu NATO a o misi v Afghánistánu, která je vnímána jako zásadní priorita nejen pro Spojené státy, ale také pro celou Severoatlantickou alianci. Prezident Barack Obama podle premiéra Fischera ocenil jednotlivé země, které se v bojích v této zemi angažují. „Často je dost obtížné přesvědčit veřejné mínění, širší veřejnost v jednotlivých zemích, aby se přidala k podpoře vládních návrhů, které směřují k posílení účasti nebo vojenského angažmá v Afghánistánu,“ uvedl na včerejší tiskové konferenci předseda vlády Jan Fischer.

Kromě tématu bojů v Afghánistánu se státníci zabývali také vztahem k Rusku. Podle amerického prezidenta je potřeba tento vztah budovat na principech vzájemné důvěry. Je podle něj také důležité o odlišném vnímání otázek dnešního světa diskutovat. Debata na společném jednání amerického prezidenta s hlavami balkánských, pobaltských a středoevropských států se týkala také otázky energetické bezpečnosti. Pro řadu účastníků večeře znamenala podle českého premiéra Jana Fischera právě tato problematika zásadní téma diskuze.

9.4. Šéf NATO doufá, že START urychlí budování protiraketového štítu

Chicago (ČTK) - Generální tajemník NATO Anders Fogh Rasmussen vyjádřil ve čtvrtek po podpisu nové rusko-americké odzbrojovací smlouvy naději, že zlepšení vztahů mezi Spojenými státy a Ruskem otevře cestu spolupráci v otázce protiraketové obrany. Informovala o tom dnes agentura AFP.

"Potřebujeme společné přiblížení ve věci protiraketové obrany. Státy NATO, jakož i Rusko, čelí společným reálným hrozbám, především ze strany Íránu," řekl novinářům v Chicagu Rasmussen. Podpis smlouvy v Praze podle něj ukázal, čeho lze dosáhnout. "Zapojení Ruska do budování společné bezpečnosti by přispělo k dalšímu omezení zbrojení," dodal.

Prezidenti Ruska a USA Dmitrij Medveděv a Barack Obama podepsali novou smlouvu o omezení jaderných arzenálů ve čtvrtek krátce po poledni na Pražském hradě. Moskva si přitom jednostranným prohlášením vyhradila právo od smlouvy odstoupit v případě, že bude cítit ohrožení rovnováhy strategické výzbroje americkým protiraketovým štítem.

Nutnost vzniku protiraketového štítu Rasmussen vehementně obhajoval minulý týden na schůzce s francouzským ministrem obrany Hervém Morinem. Řekl přitom, že by si

přál, aby rozhodnutí o vybudování tohoto štítu padlo už na lisabonském summitu NATO v listopadu.

"Očividně zůstává k prozkoumání řada otázek, ale doufám, že budeme moci přijmout rozhodnutí do konce tohoto roku, během summitu NATO," řekl šéf aliance v Paříži 31. března. "Je důležité, aby protiraketová obrana byla chápána jako alianční mise. V příštích měsících na tom budeme pracovat," dodal.

9.4. Evropský summit o Romech vyzval k integraci této menšiny

Córdoba (Španělsko) (ČTK) - Rasismus, násilnosti, školní segregace, zhoršení socioekonomických podmínek a genderová diskriminace jsou podle účastníků 2. evropského summitu o Romech ve španělské Córdobě hlavní problémy, kterým tato menšina musí v současnosti čelit. V dnešním závěrečném prohlášení konference jednající vyzvali k většímu úsilí o zapojení Romů do většinové společnosti, napsala agentura AP.

Španělská ministryně zdravotnictví Trinidad Jiménezová dnes navíc oznámila, že španělská vláda vytvoří plán pro lepší integraci Romů a na jeho realizaci věnuje do roku 2012 celkem 107 milionů eur (téměř 2,7 miliardy korun). Peníze mají být použity například na stipendia pro romské studenty. Jiménezová k podobnému kroku vyzvala i ostatní státy.

Dvoudenní córdobské schůzky se vedle představitelů Evropské unie a jejich členských zemí účastnili také zástupci romské menšiny a nevládních a humanitárních organizací. Podle jejich závěrů se životní podmínky mnoha evropských Romů zhoršují a desítky tisíc jejich zdravých dcer a synů jsou odsouvány do škol pro mentálně poškozené děti.

Školní segregace je prý běžná v Bulharsku, České republice, Řecku, Maďarsku, Rumunsku a Slovensku. Velkým problémem je také všeobecný nezájem majoritní společnosti a institucionalizovaný rasismus vůči Romům, uvedli.

Další překážku představuje i ekonomická krize. "Socioekonomické životní podmínky Romů se nikdy nezlepšovaly, ale kvůli ekonomické krizi se dokonce ještě zhoršily," konstatoval sedmadvacetiletý Rom David Mark, který pracuje pro romskou nadaci v Rumunsku.

Narůstá i násilí proti Romům, od roku 2008 jsou tyto případy hlášeny v České republice, Maďarsku a Itálii. Jen v Maďarsku bylo za poslední dva roky oznámeno 45 fyzických útoků proti Romům a devět útoků s následkem smrti.

Maďarská Romka Katalin Barsonyová z neziskové organizace Romedica Foundation si postěžovala, že seznam mluvčích na konferenci ilustruje i jiný problém Romů: výraznou diskriminaci žen. Mezi 52 přednášejícími, kteří na tomto fóru vystoupili, bylo jen pět romských žen.

Rozčilují ji také extrémně pravicové strany, které Romům dávají vinu za ekonomické problémy. "Potřebují nějaké obětní beránky a nejsnazší je brojit proti Romům," řekla Barsonyová.

Mark uvedl, že EU poskytuje prostředky a podporu pro pomoc Romům, ale jednotlivé vlády nejsou v tomto směru příliš aktivní. Řešením by podle něj bylo, aby sami Romové vyvíjeli větší tlak na místní úrovni.

"Romové také potřebují popostrčit. Je to lepší než říci 'Dobře, jděte pryč. ... Najděte si lepší život někde jinde'," řekl Mark.

Odhaduje se, že v Evropě žije asi 12 milionů Romů. V České republice je jich podle odhadů asi čtvrt milionu a na Slovensku asi 400.000. V pořadatelské zemi nynější konference, Španělsku, žije asi 600.000 Romů, z nich polovina v Andalusii, kde leží Córdoba.

10.4. Fischer v New Yorku zahajuje návštěvu Spojených států

New York (ČTK) - Český premiér Jan Fischer dnes v New Yorku zahájí svou několikadenní návštěvu Spojených států, jejímž vrcholem bude v pondělí a úterý účast na summitu o jaderné bezpečnosti ve Washingtonu. Dnes by měl na Manhattanu spolu s ministrem obrany Martinem Bartákem uctít památku obětí teroristického útoku na Světové obchodní centrum z 11. září 2001.

V neděli by se pak měl předseda vlády měl v New Yorku setkat se zástupci židovských organizací a zúčastnit se koncertu v Českém centru. Půjde o představení kantáty, kterou americký skladatel Robert Convery sestavil z písní židovských dětí vězněných za války v terezínském koncentračním táboře. Fischer se při této příležitosti setká s lidmi, kteří terezínský koncentrační tábor přežili a nyní žijí v oblasti New Yorku a New Jersey.

V pondělí se premiér přesune do Washingtonu na dvoudenní summit o jaderné bezpečnosti, který pořádá americký prezident Barack Obama. Setkání se zúčastní zástupci více než 40 zemí.

10.4. Fischera havárie letadla s polským prezidentem hluboce zasáhla

New York (ČTK) - Český premiér Jan Fischer dnes v New Yorku řekl, že jej tragická havárie letadla s polským prezidentem a Lech Kaczyński a desítkami špiček polského veřejného života na palubě v ruském Smolensku hluboce zasáhla. Dodal, že Kaczyńského znal osobně a že jeho smrt je ztráta nejen pro Polsko, ale i pro celý svět.

"Snad jen Bůh ví, proč připravuje Polákům v souvislosti s Katyní takové osudové rány," poznamenal otřesený český premiér, který v New Yorku v pátek zahájil návštěvu USA. Fischer dnes spolu s vicepremiérem a ministrem obrany Martinem Bartákem na polském konzulátu na Manhattanu podepsal kondolenční listinu. V USA se počátkem týdne zúčastní také světového summitu o jaderné bezpečnosti.

Kaczyński letěl uctít památku tisíců Poláků, jež za druhé světové války v Katyni popravili Rusové. Jeho letoun se zřítil poblíž letiště ve Smolensku přibližně v 8:50 SELČ, nehodu nikdo nepřežil. Členů oficiální delegace bylo 88, kromě prezidenta také například guvernér centrální banky, téměř celé velení polské armády, kromě náčelníka generálního štábu i velitelé pozemních, leteckých a speciálních sil nebo členové a hodnostáři parlamentu.

13.4. Vláda schválila dny smutku, připadají na 17. a 18. dubna

V souvislosti s polským leteckým neštěstím dnes mimořádně zasedala vláda.

Jediný dnes projednávaný bod se týkal způsobu uctění památky obětí neštěstí polského vládního letadla, při kterém v sobotu zahynul polský prezident Lech Kaczyński s manželkou a další desítky vrcholných představitelů státu, armády a veřejného života.

Vláda ČR se po dohodě s českým prezidentem rozhodla vyhlásit den smutku na 17. a 18. dubna.

„Vyzýváme všechny obyvatele České republiky, aby dne 17. dubna v poledne minutou ticha uctili památku tohoto neštěstí,“ uvedl na tiskové konferenci vicepremiér Jan Kohout. Vláda také rozhodla o stažení vlajek na půl žerdi. Podle vicepremiéra Kohouta tak v den smutku učiní všichni členové vlády.

Vláda ČR doporučuje také všem hejtmanům, primátorům, starostům měst a obcí a vedoucím orgánů veřejné správy, aby zajistili postup podle tohoto vládního usnesení. Vláda dále doporučuje organizátorům všech kulturních a sportovních akcí

případajícím na tyto dny, aby zvážili vhodný způsob uctění památky obětí tohoto neštěstí.

Vicepremiér Jan Kohout na závěr tiskové konference zdůraznil, že tragédie, která se stala Polsku, je zároveň velkou tragédií i pro Českou republiku.

13.4. Obama: Nebezpečí jaderného útoku vzrostlo, je mu třeba předejít

Washington (ČTK) - Americký prezident Barack Obama dnes na summitu o jaderné bezpečnosti ve Washingtonu prohlásil, že ve světě sílí nebezpečí teroristického nukleárního útoku. Mezinárodní společenství by proto podle něj mělo přijmout kroky, aby této hrozbě předešlo. Příslušný závazek by mohl být učiněn už na nynější vrcholné schůzce 47 zemí světa včetně Česka v americkém hlavním městě.

Šéf Bílého domu chce naplnit plán, jenž představil loni v Praze, aby nebezpečné jaderné materiály ve světě byly pod kontrolou do čtyř let. Cílem je, aby teroristé těchto materiálů nemohli zneužít k jadernému útoku. "Dvě desetiletí po konci studené války prožíváme krutou ironii dějin: nebezpečí jaderné konfrontace mezi zeměmi kleslo, nicméně riziko jaderného útoku vzrostlo," uvedl americký prezident.

Poznamenal, že množství plutonia velké jako jablko by v nesprávných rukou mohlo zabít stovky tisíc lidí. "Pokud se k němu teroristé dostanou, použijí ho," varoval šéf Bílého domu. Na světě je nyní zhruba 2100 tun materiálů, jež lze využít k výrobě asi 120.000 bomb. Největší nebezpečí přitom představují jaderné materiály v politicky nestabilních zemích, jako je v současnosti například Pákistán.

Český premiér Jan Fischer podotkl, že teroristické útoky z poslední doby daly dostatečně najevo, že podobné hrozby nelze podceňovat. "Kdyby k tomu byl použit jaderný materiál, bylo by nepochybně mnohem hůře. Svět se tomu brání a hledá imunitu," řekl předseda vlády během summitu českým novinářům.

Výsledkem dnešní konference by mělo být komuniké se závazky zúčastněných zemí, že lépe zabezpečí své zásoby plutonia a vysoce obohaceného uranu a zabrání nelegálnímu obchodu s nimi či pašování těchto materiálů.

Francouzský prezident Nicolas Sarkozy při pondělním zahájení summitu údajně požadoval, aby v mezinárodním právu byly nástroje umožňující trestat země, jež svůj jaderný materiál zabezpečí nedostatečně. Ostatní účastníci summitu prý s tímto návrhem souhlasili.

Američané již před summitem ve snaze o větší kontrolu jaderných materiálů zaznamenali několik úspěchů. Ukrajina se například v pondělí zavázala, že se do roku 2012 zbaví svých zásob vysoce obohaceného uranu, z něhož by bylo možné vyrobit atomovou bombu. Spojené státy a Rusko také dnes na summitu podepíší dohodu o snížení zásob plutonia připraveného pro výrobu nukleárních zbraní.

Nynější summit je podle Bílého domu součástí širšího úsilí současné americké administrativy o snížení jaderné hrozby ve světě; do tohoto úsilí patří i nová rusko-americká smlouva o omezení jaderných arzenálů, která byla minulý týden podepsána v Praze. Na pondělí a dnešní schůzku by měla navazovat další jednání. Příští měsíc se pak v New Yorku uskuteční konference, jež se bude zabývat budoucností smlouvy o nešíření jaderných zbraní. Obama v úvodu dnešního jednání uvedl, že pokračování washingtonského summitu se uskuteční za dva roky v Jižní Koreji.

Vrcholného setkání ve Washingtonu se účastní zejména země s aktivním, začínajícím či plánovaným jaderným programem či výzkumem, představitelé OSN, EU a Mezinárodní agentury pro atomovou energii. Nechybí mezi nimi ani Česká republika. Podle Fischera se Česká republika závazky ohledně přísnějšího zabezpečení jaderného materiálu nedotknou, protože jeho ochrana je v Česku již nyní dostatečná.

"Nejsme tady proto, abychom si odváželi domácí úkoly. Nejsme součástí problému, jsme případně součástí řešení, které umíme. Náš veškerý jaderný materiál, ať už je to pro výzkum v Řeži anebo jaderný materiál v temelínské elektrárně, je zajištěn velmi bezpečně," uvedl Fischer.

13.4. Zástupci 47 zemí se dohodli na zabezpečení jaderných materiálů

Washington (ČTK) - Zástupci 47 zemí účastnících se ve Washingtonu summitu o jaderné bezpečnosti se dnes zavázali, že do čtyř let zajistí všechny nebezpečné jaderné materiály tak, aby se nemohly dostat do rukou teroristů. Na tiskové konferenci na závěr dvoudenní vrcholné schůzky to řekl americký prezident Barack Obama. Prohlásil, že díky tomu bude svět výrazně bezpečnější.

Podle šéfa Bílého domu se účastníci summitu, mezi nimiž byla i Česká republika, zavázali ke smysluplným krokům, které jsou ochotni okamžitě realizovat. Státníci se také shodli, že hrozba jaderného terorismu je jedna z největších hrozeb pro mezinárodní bezpečnost, uvedl Obama.

Americký prezident svůj plán zajistit do čtyř let jaderné materiály, jež by teroristé mohli použít k výrobě nukleární nálože, představil loni v dubnu v Praze, což dnes ve Washingtonu připomněl. Státy podle Obamy tento závazek hodlají naplňovat například přísnějšími zákony či efektivnějšími opatřeními. Při ochraně před jaderným terorismem chtějí spolupracovat i na mezinárodní úrovni.

Nynější summit je podle Bílého domu součástí širšího úsilí současné americké administrativy o snížení jaderné hrozby ve světě; do tohoto úsilí patří i nová rusko-americká smlouva o omezení jaderných arzenálů, která byla minulý týden podepsána v Praze. Na pondělí a dnešní rokování ve Washingtonu by měla navazovat další jednání. Příští měsíc se pak v New Yorku uskuteční konference, jež se bude zabývat budoucností smlouvy o nešíření jaderných zbraní. Obama dnes oznámil, že pokračování washingtonského summitu se uskuteční za dva roky v Jižní Koreji.

14.4. Jaderný summit ve Washingtonu

Ve dnech 12. až 13. dubna 2010 se ve Washingtonu konal Summit k jaderné bezpečnosti. Svolal jej prezident Spojených států Barack Obama s cílem zamezit šíření jaderného materiálu, jež by mohl být zneužit k účelům nukleárního terorismu.

Na summitu jednalo celkem 47 představitelů států, které mají aktivní jaderný program či výzkum, nebo jej teprve plánují. Zúčastnila se jej i řada zástupců OSN, Evropské unie či Mezinárodní agentury pro atomovou energii (IAEA). Českou republiku zastupoval premiér Jan Fischer. Spolu s ním odjel na summit i vicepremiér a ministr obrany ČR Martin Barták.

Snahou summitu je smlouva, na základě které se státníci zaváží k dalšímu nešíření jaderného materiálu. Americký prezident Obama je přesvědčen, že hrozba zneužití jaderných materiálů pro výrobu nukleárních zbraní nebo tzv. špinavých bomb teroristy je reálná, nikoli pouze hypotetická a je jí tedy třeba předejít. Součástí snížení jaderné hrozby Spojenými státy je i čtvrtelní podpis dohody s Ruskem v Praze.

Summit zahájil v pondělí jeho pořadatel americký prezident Barack Obama přivítáním všech účastníků, poté se konala pracovní večeře. Druhý den pokračovala jednání na plenárním zasedání, kterému rovněž předsedal šéf Bílého domu.

Již v pondělí se Ukrajina zavázala, že se do roku 2012 zbaví všech zásob vysoce obohaceného uranu, ze kterého by bylo možné vyrobit atomovou bombu. V úterý 13. dubna došlo také k podepsání smlouvy USA a Ruska, podle které se oba státy zavázaly snížit zásoby plutonia připravovaného pro výrobu nukleárních zbraní. Spojené státy a Rusko se tak zbaví třiceti čtyř tun vysoce radioaktivního materiálu.

Plutonium ze zbrojních skladů bude zpracováno jako palivo pro jaderné elektrárny. Smlouvu za obě země podepsali její šéfové diplomacie Hillary Clintonová a Sergej Lavrov. Podle dohody půjdou náklady spojené s přeměnou radioaktivního materiálu na jaderné palivo na účet Spojených států. Celkové náklady by podle odhadů odborníků z Harvardské univerzity měly dosáhnout sumy okolo 400 milionů amerických dolarů. Podle dohody, kterou prezidentí obou těchto států podepsali ve čtvrtek v Praze, se Rusko a USA zbaví asi jedné třetiny svých strategických jaderných hlavic. V každé zemi jich tak zůstane 1550. Smlouva musí být ještě ratifikována oběma komorami ruského parlamentu a amerického Senátu.

Obama se na summitu sešel také s prezidentem Kazachstánu Nursultanem Nazarbajevem, kterého americký prezident označil za příkladného politika vzhledem k omezení jaderného zbrojení. Nazarbajev se zasloužil o likvidaci jaderných zbraní na území Kazachstánu.

Americký prezident Barack Obama jednal kromě Nursultana Nazarbajeva také s indickým premiérem Manmóhanem Singhem, čínským prezidentem Chu Ťin-tchan či hlavou jihoafrické republiky Jacobem Zumou.

Premiér Jan Fischer využil tento summit také k několika schůzkám. Ve Washingtonu uskutečnil například schůzku se španělským ministerským předsedou Josém Luisem Zapaterem, se kterým jednal jako s premiérem země předsedající Evropské unii. Tématem rozhovoru obou premiérů byl v první řadě evropský navigační systém Galileo a umístění řídicí centrály na území České republiky.

Jan Fischer se rovněž sešel s norským premiérem Jensem Stoltenbergem či gruzínským prezidentem Michailem Saakašvilim.

Vicepremiér a ministr obrany Martin Barták na summitu jednal s náměstkyní ministra obrany USA Michele Flournoyovou. Na setkání s americkou ministryní zahraničí Hillary Clintonovou projednal certifikaci na vývoz českých letadel L-159 udělovanou americkým ministerstvem zahraničí či navýšení počtu vojáků v Afghánistánu.

14.4. Barták v USA jednal o zapojení ČR do nové protiraketové obrany

Washington (ČTK) - Vicepremiér a ministr obrany Martin Barták během pondělního a úterního washingtonského summitu o jaderné bezpečnosti jednal s americkou stranou o zapojení České republiky do nového systému protiraketové obrany. V Česku by mohly být součástí systému včasného varování před případným nepřátelským raketovým útokem.

"Jde o sdílení dat z velitelských prvků a pozorovacích prvků, které budou umístěny na dvou místech v České republice pouze s českou obsluhou, nejedná se tam o přítomnost žádných zahraničních vojáků. Obsahuje to v podstatě počítačový systém, je to softwarová záležitost. Ve stejnou dobu uvidíme to, co naši američtí spojenci," řekl Barták ČTK a Českému rozhlasu.

Ministr ve Spojených státech jednal s náměstkyní ministra obrany Michele Flournoyovou a náměstkyní ministryně zahraničí Ellen Tauscherovou. Barták podotkl, že Česko je na zapojení do systému připraveno, americká strana pak přislíbila vstřícnost a urychlení celého procesu. Podle Bartáka případné zapojení České republiky spadá do úvodní fáze budování nového systému.

Američané původně za vlády bývalého prezidenta George Bushe plánovali v Česku a Polsku vybudování radarové základny, respektive protiraketových sil. Administrativa Bushova nástupce v Bílém domě Baracka Obamy ale původní záměry přehodnotila a hodlá vybudovat jiný protiraketový systém, do něhož by se měla více zapojit

Severoatlantická aliance a který by měl být mobilnější a schopný pružněji reagovat na hrozby.

Česko opakovaně dalo najevo, že by se chtělo zapojit i do nové protiraketové obrany, kterou Američané chtějí budovat v několika fázích. Rumunsko pak nedávno souhlasilo, aby na jeho území byly pozemní prvky nového systému, Spojené státy chtějí jednat i s Bulharskem.

Stejně jako předchozí varianta protiraketové obrany, která je podle Washingtonu zaměřena proti hrozbě útoku z Íránu, se nová verze systému nezamlouvá Rusku. Moskva se obává, že uskutečnění plánu Spojených států by narušilo strategickou rovnováhu mezi oběma zeměmi. Američané nicméně tvrdí, že tomu tak není a že chtějí, aby se Rusko do systému zapojilo.

Vicepremiér s oběma náměstkyněmi hovořil o navýšení počtu českých vojáků v Afghánistánu, se kterým nesouhlasí sociální demokracie. "My jsme sdělili našim americkým partnerům, že pokud nebude podpora ze strany sociální demokracie, ten návrh projít bohužel nemůže, taková je realita," uvedl Barták.

Dodal, že Česká republika by současný kontingent v Afghánistánu, který tvoří 535 vojáků, mohla navýšit až na 800. Naznačil, že nesouhlas sociální demokracie s vysláním dalších posil oslabuje českou pozici v mezinárodních silách působících v zemi. Projevuje se to podle něj například v tom, že Česko není zastoupeno v jejich velení.

Vláda proto jako kompromis navrhuje změnu struktury současné mise při nezměněném počtu vojáků. Toto řešení by chtěla prosadit ještě do voleb. Barták podotkl, že pokud ale návrh nebude mít podporu, nemá cenu s ním jít do sněmovny. "Je lepší počkat, než vysvětlovat v zahraničí, proč ten návrh neprošel," uvedl.

Misi je podle něj nicméně potřeba posílit nyní. "Nemá cenu navyšovat v roce 2011, 2012, nemá cenu čekat na situaci po volbách, to je promítání lokálních zájmů do mezinárodních politických vazeb a do zahraniční politiky, do bezpečnostní politiky," řekl.

Barták, který na summitu doprovázel premiéra Jana Fischera, s Tauscherovou jednal i o certifikaci na vývoz a zpětný vývoz českých letadel L-159, kterou uděluje americké ministerstvo zahraničí a která by byla potřeba pro zvažovanou výměnu pěti bitevníků za jedno španělské transportní letadlo CASA. Souhlas americké strany je nutný kvůli tomu, že česká letadla obsahují součástky ze Spojených států. Schvalování obvykle trvá několik měsíců, Česko by tuto lhůtu chtělo zkrátit.

14.4. Fischer se Zapaterem jednal o podpoře pro Galileo v Česku

Washington (ČTK) - Český premiér Jan Fischer během pondělního a úterního washingtonského summitu o jaderné bezpečnosti jednal se španělským premiérem Josém Luisem Zapaterem o podpoře pro umístění sídla evropského navigačního systému Galileo v Česku. Španělsko v současnosti předsedá Evropské unii a Fischer již dříve řekl, že by chtěl, aby se věc během tohoto předsednictví posunula vpřed.

Česko o sídlo systému usiluje již delší dobu. "Byla by to první agentura (EU) na území nových členských zemí, byla by u nás. Máme to jako železko v ohni, žhavíme ho. Myslím si, že se začíná blýskat na lepší časy. Nechci to ale zakřiknout," řekl premiér novinářům.

Družicový systém Galileo za 3,5 miliardy eur by měl začít plně pracovat v roce 2013. Zatím jsou na oběžné dráze pouze dva satelity, celkem jich má být 30. Pro plné spuštění systému jich bude stačit 18.

Fischer se během summitu sešel i s norským premiérem Jensem Stoltenbergem. Jednali především o dodávkách norského plynu do České republiky. Současný

kontrakt sice podle předsedy české vlády vyprší v roce 2017, o jeho pokračování je ale dobré jednat už nyní. Zvláště když norský plyn alespoň částečně zmírňuje výraznou závislost na dovozech z Ruska, odkud Česko získává zhruba 80 procent plynu.

"Nebyla to obchodně-technická debata, byla důležitá v tom, že jsme se ujistili (o oboustranném zájmu). Norové na tom samozřejmě mají zájem, ale jejich společnost je dneska plně v privátních rukách, čili to bude čistě obchodní jednání. Shodli jsme se na tom, že bude třeba je otevřít poměrně brzo. To neznámá zítřka, ale musíme být připraveni i na tyto okolnosti," uvedl dnes ve Washingtonu před návratem do vlasti český premiér.

Posledním dvoustranným jednáním Fischera na summitu byla schůzka s gruzínským prezidentem Michaelem Saakašvilim. Týkala se podílu českých firem působících v Gruzii na rekonstrukci a modernizaci tamních lékařských zařízení. Zatím nevyřešená je otázka úvěrů, z nichž by se tyto investice financovaly.

Fischer do Spojených států přiletěl v pátek. Sobotu a neděli strávil v New Yorku, kde se setkal například se zástupci židovských organizací. Hlavním cílem jeho cesty pak byl pondělní a úterní summit o jaderné bezpečnosti ve Washingtonu. Česká republika se jej účastnila jako jedna ze 47 zemí. Dnes premiér návštěvu Spojených států zakončil účastí na konferenci o českých Židech v Americe a schůzkou s bývalou americkou ministryní zahraničí Madeleine Albrightovou. Poté odletěl zpátky do Česka.

14.4. Fischer: ČR se chce aktivně podílet na tvorbě nové strategie NATO

Washington (ČTK) - Česká republika se podle premiéra Jana Fischera chce aktivně podílet na přípravě nové strategie Severoatlantické aliance, kterou by NATO mělo přijmout na podzim. Premiér to dnes ve Washingtonu řekl novinářům po schůzce s bývalou americkou ministryní zahraničí Madeleine Albrightovou, která vede takzvanou radu moudrých, připravující základ nové alianční strategické koncepce.

Radu tvoří 12 poradců z různých zemí, Česká republika v ní zástupce nemá. Své návrhy by měla generálnímu tajemníkovi NATO Andersi Foghovi Rasmussenovi předložit do konce dubna. Samotnou strategií se pak aliance bude zabývat na říjnovém summitu v Lisabonu.

"Rasmussenovi jsme kladli velmi na srdce, aby počítal s tím, že ta debata musí být organizována tak, aby umožnila účast všech členských zemí, čili nesmí to být dílo nebo úrdek někde z hlubin bruselského sekretariátu NATO či něčeho podobného. Tam se chceme vidět a chceme do toho proaktivně vstupovat a jsme na to připraveni," uvedl Fischer. Dodal, že Albrightová tento postup plně sdílí.

Fischer podotkl, že se s Albrightovou shodl na tom, že politici by měli lépe vysvětlovat smysl existence aliance i její hodnoty. Týká se to podle něj i alianční přítomnosti v Afghánistánu; v tomto ohledu by politici podle českého premiéra neměli jen naslouchat názoru veřejnosti, ale mít svůj vlastní názor a umět o něm lidi přesvědčit.

Fischerova vláda má potíže získat podporu pro navýšení počtu českých vojáků v Afghánistánu, které požaduje americká administrativa. S posílením totiž nesouhlasí sociální demokracie. Vláda proto jako kompromis navrhuje změnu struktury současné mise při nezměněném počtu vojáků. Toto řešení by chtěla prosadit ještě do voleb.

Ministr obrany Martin Barták ale v úterý ve Washingtonu podotkl, že pokud návrh vlády nebude mít podporu, nemá cenu s ním jít do sněmovny. "Je lepší počkat než vysvětlovat v zahraničí, proč ten návrh neprošel," uvedl. Podle Fischera české potíže

s navýšením jednotek u zahraničních partnerů neznamení pokles věrohodnosti Česka, "pokrčení ramen" či "zdvížení obočí" je ale provází.

V současnosti v Afghánistánu může působit až 535 českých vojáků. Největší část tvoří český provinční rekonstrukční tým v oblasti Lógar, výrazné je i zapojení dopravních vrtulníků. Vláda by počet vojáků chtěla navýšit o 55. Podle Bartáka by ale Česko zvládlo mít v Afghánistánu celkem 800 vojáků.

Fischer se v pondělí a úterý ve Washingtonu zúčastnil summitu o jaderné bezpečnosti, jenž pořádal americký prezident Barack Obama. Předtím strávil dva dny v New Yorku, kde se mimo jiné setkal se zástupci židovských organizací. Po premiérově schůzce s Albrightovou dnes česká delegace odletěla zpátky do Prahy.

16.4. Smuteční mše za oběti polského leteckého neštěstí

V katedrále sv. Víta na Pražském hradě se konala smuteční mše za oběti polské letecké havárie.

Smuteční mši, na kterou přišlo obětem sobotní tragédie uctít památku více než tisíc lidí, sloužil arcibiskup Dominik Duka. Přítomen byl i premiér Jan Fischer, prezident Václav Klaus a polský velvyslanec v ČR Jan Pastwa. Mše se konala v češtině, polštině a z části v angličtině. Mezi přítomnými převažovali Češi s Poláky, ale přítomno bylo i mnoho dalších cizinců.

V kázání arcibiskup Dominik Duka vyzval věřící k zamyšlení nad katastrofou, odpuštění a hledání spolupráce. Připomněl i katyňský masakr z druhé světové války či Osvětim. "Nepodat si nyní ruku ke smíru a spolupráci znamená odsunout smrt Lecha Kaczyńskiego mezi nesmyslné náhody," řekl Duka ve svém kázání.

Při leteckém neštěstí, které se stalo minulou sobotu u ruského Smolenska, zahynulo celkem 96 lidí. Mezi oběťmi byl polský prezident Lech Kaczyński spolu s manželkou a řada dalších vrcholných představitelů polského státu. V letadle, které mířilo do Ruska za účelem uctění památky obětem masakru v Katyni z roku 1940, zemřelo i mnoho potomků polských důstojníků zavražděných Sověty právě zde.

Ve dnech 17. až 18. dubna se v Polsku konají smuteční obřady za ty, kteří při leteckém neštěstí zahynuli. V sobotu se ve Varšavě uskuteční tryzna a na neděli je v Krakově naplánován pohřeb prezidenta Lecha Kaczyńskiego a jeho ženy Marie. V tyto dny vyhlásila i česká vláda dny státního smutku.

19.4. Podle republikánů je vztah k Česku nezdarem Obamovy diplomacie

New York (ČTK) - Vztah k Česku podle republikánských členů amerického Kongresu patří k nezdarům zahraniční politiky současného prezidenta Baracka Obamy. Důvodem je především - podobně jako v případě Polska - změna amerických plánů na vybudování součástí protiraketové obrany v těchto zemích. Vyplývá to z hodnocení dosavadní diplomacie současného šéfa Bílého domu, jež kongresoví republikáni zveřejnili na svých internetových stránkách.

Česko i Polsko jsou podle nich věrní spojenci Spojených států, kteří obdivuhodně prodělali vývoj ze sovětských satelitů v energické demokracie a tržní ekonomiky. Oba státy také vyslaly své vojáky do Iráku a Afghánistánu. "Obamova vláda ale těmto zemím od svého nástupu do úřadu neudělala žádnou laskavost," uvedli republikáni.

Zrušení chystaných součástí protiraketového štítu v Česku a v Polsku pak označují za snahu nynější administrativy rozmazlovat Rusko, jež prý přitom své sousedy zastrahuje. Protiraketový systém ve východní Evropě by navíc podle republikánů byl účinnou obranou proti Íránu. "Zdá se, že vláda je ochotná ohrozit americké bezpečnostní zájmy výměnou za stisknutí tlačítka 'reset' ve vztazích s Ruskem," míní republikáni.

Současná americká administrativa ale podobné názory, které nejsou vzácné ani v České republice, v minulosti opakovaně odmítla. Česko i Polsko označuje za dobré spojence, přehodnocení plánů protiraketové obrany pak podle Bílého domu neznámá, že by středo- a východoevropský region Spojené státy opouštěly či ponechávaly v šanc Moskvě. Obama se nedávno v Praze podobné obavy snažil rozptýlit na schůzce s 11 představiteli zemí této oblasti.

Za další státy, kterým Obamova zahraniční politika ublížila, republikáni označují Izrael, jehož vztahy se Spojenými státy v poslední době značně ochladly kvůli otázce výstavby v Jeruzalémě, či Británii. Současná americká administrativa prý systematicky pracuje na tom, aby oslabila tradiční zvláštní vztahy mezi oběma zeměmi. Republikáni kritizují například to, že britský premiér Gordon Brown dostal audienci v Oválné pracovně Bílého domu až na šestý pokus, či to, že Američané nedávno podpořili žádost Argentiny o jednání ohledně sporných Falklandských ostrovů.

Současná americká zahraniční politika podle republikánů neprospívá ani Kolumbii, která stále čeká, až americký Kongres schválí dohodu o podpoře vzájemného obchodu. Prezident sousední Venezuely Hugo Chávez přitom v reakci na užší spolupráci Bogoty s Washingtonem pohrozil přerušением veškerých vzájemných obchodních transakcí mezi oběma zeměmi. Absence dohody o volném obchodu pak kalí vztahy i s Jižní Koreou, dalším blízkým spojencem Spojených států, tvrdí republikánští členové Kongresu.

Zahraniční politika současného prezidenta naopak podle republikánů prospívá Íránu, který zatím úsilí Obamovy administrativy nedokázalo odradit od údajné snahy získat jadernou zbraň. Bílý dům by podle republikánů měl zemi ochromit sankcemi. Místo toho je prý ochoten vyměnit mírnější sankce za širší mezinárodní podporu.

Dalším, kdo ze současného kurzu amerického diplomacie těží, je prý Rusko. Obama je k Moskvě údajně příliš vstřícný navzdory jejímu chování k sousedům či porušování lidských práv a nedostatku demokracie v Rusku. Neodůvodněně příznivý je podle republikánů i postoj současné administrativy k Venezuele a Sýrii, kam Obama po dlouhé době chce vyslat amerického velvyslance.

20.4. EU znovu vyzve Kanadu k zrušení víz pro ČR, Rumunsko a Bulharsko

Štrasburk (ČTK) - Evropská unie se chystá znovu vyzvat Kanadu k zrušení vízové povinnosti pro občany ČR, Rumunska a Bulharska, sdělila dnes šéfka evropské diplomacie Catherine Ashtonová. Brusel to prý učiní během summitu EU-Kanada, který se uskuteční 5. května.

Podle Ashtonové se bude otázka projednávat v rámci tématu "vzájemného volného pohybu". "Náš cíl je jasný: chceme svobodu cestování bez víza do Kanady pro všechny občany EU, jak jen to bude možné," prohlásila Ashtonová před poslanci Evropského parlamentu ve Štrasburku.

Kanada jednostranně obnovila vízovou povinnost pro Čechy loni v červenci. Vysvětlovala to jako při podobné situaci před pár lety tím, že z Česka registruje velké množství žadatelů o azyl. Významný počet z nich tvořili Romové. Vůči Rumunům a Bulharům vízovou politiku Kanada uplatňuje pořád, a to i poté, co jejich země vstoupily do EU v roce 2007.

Během projednávání vztahů EU a Kanady dnes někteří europoslanci z dotčených zemí vyjádřili znepokojení nad tím, že Brusel na ochranu jejich zájmů učinil málo.

"Je zapotřebí vyvinout nátlak na Kanadu. Evropská komise musí znovu zdůraznit, že není spokojená s nynějším stavem věcí," citovala agentura AFP českého europoslance Jana Březinu (KDU-ČSL).

Jeho rumunský kolega Marian-Jean Marinescu prohlásil, že současná situace vytváří dvě kategorie evropských občanů.

Ashtonová na tyto výtky reagovala prohlášením, že "frustrace" poslanců zemí, jichž se kanadské opatření dotýká, je "zcela pochopitelná". "Nejde o bilaterální vztahy (Kanady a daných evropských zemí), jde o problém Evropské unie a Kanady, a my se musíme jím zabývat jako takovým," podotkla vysoká představitelka EU pro zahraniční a bezpečnostní politiku.

Loni v říjnu Evropská komise hovořila o "nepřijatelné diskriminaci" a pohrozila zavedením víz pro Kanadany. Kanadský ministr zahraničí Lawrence Cannon pak vyjádřil nad pohrůzkami Bruselu politování.

Pak ale Brusel zase zmírnil tón. Ačkoli český ministr vnitra Martin Pecina vyjádřil počátkem března názor, že Evropská komise by měla postupovat proti Kanadě tvrději, koncem stejného měsíce eurokomisařka pro vnitro Cecilia Malmströmová dala najevo, že komise zatím nic nepodnikne.

Konkrétně měla členskými zeměmi Evropské unie navrhnout jako jedno z možných protiopatření, aby zavedly víza pro kanadské diplomaty. Ústup zdůvodnila tím, že Kanadané už prý nastínili, že jsou připraveni měnit svou azylovou legislativu. Přitom ale připustila, že by mohlo jít o proceduru trvající i několik let.

Češi kanadské opatření dlouhodobě kritizují už proto, že na vině je do značné míry špatně fungující kanadský azylový systém, což Ottawa sama připouští.

21.4. Jan Fischer bude viceprezidentem Evropské banky pro obnovu a rozvoj TISKOVÁ ZPRÁVA

Praha/Londýn 21. dubna – Předseda vlády ČR Jan Fischer je nominován na funkci viceprezidenta Evropské banky pro obnovu a rozvoj (EBRD). V Londýně to dnes na základě výsledku mezinárodního výběrového řízení oznámil prezident této instituce Thomas Mirow, který nominaci v květnu předloží Radě ředitelů EBRD. Jako viceprezident bude mít Jan Fischer na starosti především komunikaci se zeměmi, kde banka působí, včetně Evropské komise, a sledování environmentálních a sociálních aspektů činnosti EBRD.

"Nabídku EBRD jsem přijal v souladu se svým loňským prohlášením, že svoji budoucnost vidím nikoli v politice, ale v práci pro některou z domácích nebo zahraničních odborných institucí," uvedl k tomu premiér Jan Fischer.

Česká republika tak získá významné postavení v instituci založené v roce 1990 na pomoc transformujícím se zemím střední a východní Evropy a zemím bývalého východního bloku při jejich přechodu na tržní ekonomiku. EBRD své finanční operace realizuje v 29 zemích. Jejimi členy je celkem 61 států plus Evropská unie a Evropská investiční banka. Nejvyšším orgánem EBRD je Rada guvernérů tvořená zástupci všech členských zemí, zpravidla ministry financí či guvernéry národních bank.

Jan Fischer byl do funkce vybrán v mezinárodním konkursu, kterého se zúčastnil na návrh českého ministra financí a guvernéra České národní banky. Úřadu by se měl ujmout v září letošního roku a vystřídá tak někdejší slovenskou ministryni financí Brigitu Schmögnerovou, které končí její funkční období.

23.4. Barack Obama poděkoval českému premiérovi za pohostinnost

Praha – Prezident Spojených států amerických Barack Obama zaslal včera děkovný dopis českému premiérovi Janu Fischerovi. Mimo jiné uvedl, že slavnostní podpis nové smlouvy START se zapíše do dějin, označil Českou republiku za svého blízkého spojence a vyjádřil poděkování za účast České republiky v Afghánistánu.

„Velmi Vám děkuji za Vaši mimořádnou pohostinnost během naší návštěvy v Praze. Oceňuji, jak jste Vy a Vaše vláda zajistili, aby náš krátký pobyt v této krásné zemi proběhl bez problémů“, napsal Barack Obama a dodal: „Zastáváme názor, že Atlantická aliance má zásadní význam pro naše společné zájmy a pro globální bezpečnost. Těším se na naši další spolupráci jak dvoustrannou, tak v rámci NATO.“ Celé znění dopisu je k dispozici na www.vlada.cz.

23.4. ČR prohrála ve Štrasburku spor s Američanem o péči o dítě

Štrasburk (Francie) (ČTK) - Česká republika prohrála u Evropského soudu pro lidská práva spor s Američanem, jenž si stěžoval, že nezajistila jeho práva týkající se péče o syna, kterého jeho česká matka odvezla z USA. Republika musí stěžovateli zaplatit 20.000 eur (asi 500.000 korun) jako odškodné a náhradu výloh.

Američan Thomas Macready se na štrasburský soud obrátil, když se v České republice nedomohl nejprve vrácení syna do USA, odkud ho matka bez jeho souhlasu odvezla bez ohledu na soudní rozhodnutí o společné péči, a později ani řádných styků s ním při svých příležitostných návštěvách v ČR.

Otec tehdy osmnáctiměsíčního dítěte požádal v květnu 2004 o rozvod, načež americké úřady vydaly prozatímní rozhodnutí o společné péči. Matka ale vzápětí dítě odvezla. Další rok český soud rozhodl, že ho musí vrátit do USA, ale odvolací soud rozhodl opačně s ohledem na to, že dítě je nemocné. Otcovo odvolávání se k vyšším instancím bylo neúspěšné a muž se pak se synem mohl setkávat jen omezeně.

Štrasburský soud dospěl k závěru, že Česká republika nechala uplynout příliš dlouhou dobu mezi zahájením soudní procedury a rozhodnutím, které definitivně zabraňovalo chlapcovu návratu do USA. Poukázal na to, že v podobných případech může mít uplynulší čas nenapravitelné důsledky pro vztahy mezi dítětem a rodičem, který od něho žije odděleně. V daném případě překročila tato doba dvacet měsíců, přičemž dítě bylo v době odvezení do ČR velmi malé.

Soud navíc českým tribunálům vytkl, že otci nezajistily, aby mohl efektivně uplatnit své právo na návštěvy u syna. Mohly podle něho třeba přijmout donucovací opatření vůči matce nebo požádat o zásah sociálních služeb.

Soud pak rozhodl, že Česká republika musí Macreadymu vyplatit 15.000 eur jako odškodné za morální újmu a 5000 eur jako náhradu soudních výdajů.

23.4. Kanadská víza pro české občany by prý mohla padnout v řádu měsíců

Brusel (ČTK) - Kanadská víza pro Čechy by podle náměstkyně českého ministra vnitra Lenky Ptáčkové Melicharové mohla padnout v řádu měsíců. Pokud Kanadčané nepřistoupí k řešení situace, kterou Praha dlouhodobě a tvrdě kritizuje, pak je prý možné, že by Česko mohlo zablokovat ratifikaci nyní dojednávané obchodní smlouvy mezi EU a Kanadou, připustila náměstkyně po dnešním jednání s ministry vnitra z dalších zemí EU.

O této významné dohodě o obchodních vztazích bloku s Kanadou, kterou by pro vstup v platnost musel schválit Evropský parlament, Rada EU sdružující členské země a pak by musela projít i ve státech bloku ratifikací, se začalo jednat na summitu v Praze za českého předsednictví loni v květnu.

"Ekonomická dohoda, o které se začalo mluvit v Praze, by zase měla v Praze skončit v okamžiku, že nebudou víza odstraněna," řekla náměstkyně. "Nedovedu si představit, že by v tuto chvíli ratifikační proces v parlamentu České republiky byl schválen, to neočekávám, ale je to moje osobní vyjádření," podotkla.

Kanada jednostranně obnovila vízovou povinnost pro Čechy loni v červenci. Češi i Brusel to kritizovali. Evropská komise, která má problematiku víz v EU na starosti,

Ioni pohrozila, že by mohla navrhnout zavedení víz pro kanadské diplomaty. Zatím k tomu ale nehodlá přistoupit, neboť v jednání Čechů s Kanadany vidí pokrok.

Kanadané totiž i pod tlakem Prahy a Bruselu začali pracovat na změnách svého azylového systému, který je do značné míry považován za jeden z důvodů, proč za oceán mířilo z Česka hodně žadatelů o azyl, hlavně z řad Romů. Změny azylového systému ale mohou trvat řadu let.

Nakonec se také podařilo prosadit, že se problémem bude zabývat i summit EU-Kanada, který se bude konat 5. května v Bruselu.

"Je tu určitý pokrok, ačkoli víme, že řešení není přímo na dohled," řekla eurokomisařka pro vnitro Cecilia Malmströmová. Odmítla také to, že by Brusel, pod který jednání o vízových otázkách v EU spadá, nebyl aktivní. "EK nemůže donutit Kanadu, aby víza odstranila," řekl.

"Musí skončit doba, kdy se kolem kanadských víz opatrně našlapuje, jako by Kanada byla ve sporu obrem a EU trpaslíkem. Přitom i EU má v rukou nástroje, kterými může Kanadu účinně přitlačit ke zdi, jako je zavedení vízové povinnosti pro kanadské úředníky a diplomaty, v krajním případě pro všechny kanadské občany," soudí ale třeba europoslanec Jan Březina.

Podle komisařky i náměstkyně byla dnes na jednání cítit výrazná podpora Česku. Na situaci se ale zatím nic nemění. Češi i nadále potřebují víza a zřejmě ještě nějakou dobu je budou muset mít. "Nebude to vyřešeno zítra, zabere to nějaký čas," připustila komisařka s tím, že si to dobře uvědomují i Češi. "Je to složité téma," dodala.

Březina ale práci EK kritizuje. "Ta bohužel už řadu měsíců přešlapuje na místě. Dokonce mám pocit, že se spíš snaží stylizovat do role arbitra česko-kanadského sporu, místo aby v takovém sporu plnila roli obhájce a zástupce členského státu," řekl.

Navrhl také, že Česko by mělo zvážit, zda nepodat na EK žalobu k evropské justici kvůli tomu, že je EK nečinná. "Česká vláda by podání žaloby na nečinnost plně obhájila v situaci, kdy Evropská komise dlouhodobě hraje roli mrtvého brouka a spíš jen monitoruje vývoj událostí, než aby do něj aktivně zasahovala," soudí Březina. Podle náměstkyně by to nicméně řešení situace neprospělo.

24.4. Premiér ze zdravotních důvodů asijskou cestu odložil

Praha – Premiér Jan Fischer ze zdravotních důvodů odložil oficiální návštěvu Kambodže a Mongolska a navazující pracovní návštěvu Arménie. Odcestovat měl spolu s delegací podnikatelů dnes večer.

Předseda vlády se tak rozhodl na doporučení lékařů, kteří mu pro akutní respirační onemocnění předepsali antibiotickou léčbu a klid.

Náhradní termín návštěvy v uvedených státech se řeší diplomatickou cestou.

27.4. Ministři schválili smlouvu o vědecké spolupráci s USA

Kabinet dnes také projednal návrh zákona o státním dluhopisovém programu na úhradu jistin státního dluhu.

Vláda Jana Fischera, který se z důvodu nemoci nemohl dnešní schůze vlády zúčastnit, schválila návrh zákona o státním dluhopisovém programu na úhradu jistin státního dluhu, které budou splatné v letech 2011 a 2012. Návrh se týká také úhrady jistin státních dluhopisů odkupovaných z trhu v témže období. Ministerstvo financí, které návrh vypracovalo, se takto snaží zamezit možnosti případu, že by stát nebyl

schopen jednorázově splatit dluhopisy v souladu s emisními podmínkami v určené lhůtě. Tato novela, jejímž cílem je zejména odkup dluhopisů před splatností a refinancování státního dluhu, má pouze technický charakter a nezapříčiní tak další navýšení objemu dluhu. Ministerstvo financí vycházelo při přípravě novely ze zkušeností jiných zemí Evropské unie, kde je praxe odkupů zcela běžná.

Jedním z hlavních bodů dnešního jednání bylo projednání dohody mezi vládami České republiky a Spojených států o spolupráci na úrovni vědy a výzkumu v oblasti obrany. Na základě této smlouvy budou mít čeští vědci šanci zapojit se do vědeckých projektů, kterých se doposud mohli účastnit pouze Američané a výzkumníci z dalších deseti spojeneckých států. Zapojení do projektů budou moci využít i ostatní resorty či soukromé společnosti. Smlouva je výsledkem zapojení České republiky do přípravy výstavby protiraketového štítu.

Vláda dnes také schválila návrh ministra průmyslu a obchodu Vladimíra Tošovského na jmenování předsedy a člena Rady Českého telekomunikačního úřadu. Stane se jím dosavadní předseda ČTÚ Pavel Dvořák, který je ve funkci již od roku 2006 a na konci dubna tohoto roku mu vyprší mandát. Dvořák se doposud specializoval na problematiku digitalizace televizního vysílání.

Ministr průmyslu a obchodu Vladimír Tošovský dále ministrům předložil Zprávu o plnění Plánu snižování administrativní zátěže podnikatelů do roku 2010. Cílem vlády je dosáhnout snížení administrativní zátěže o dvacet procent do konce tohoto roku a v dalších letech hodlá v této aktivitě pokračovat. Do konce roku 2009 ušetřili podnikatelé v rámci snižování administrativní zátěže téměř deset milionů korun.

28.4. Rakouský ministr pro evropské a mezinárodní záležitosti navštívil Českou republiku

Michael Spindelegger se na své pracovní návštěvě setkal s ministrem zahraničních věcí Janem Kohoutem.

Na společné schůzce rakouský ministr potvrdil omezení přístupu českých občanů na rakouský pracovní trh. Ochranu svého pracovního trhu si Rakousko prosadilo po vstupu nových členských zemí do Evropské unie. Omezení je pouze dočasné a podle ujištění Spindeleggera má skončit v květnu roku 2011.

Ministři dále hovořili o možné podpoře kandidatury České republiky na umístění evropského navigačního systému Galileo. Jednání se dotklo i otázek týkajících se současné situace na Západním Balkáně a dalšího rozšiřování Evropské unie či Evropské služby vnější akce.

V rozhovoru se dotkli i projektu Východního partnerství a další spolupráce v rámci středoevropského regionu, kde se shodli na nutnosti posílení vzájemných vztahů mezi jednotlivými zeměmi. V rámci tohoto tématu ministři zahraničí hovořili také o Dunajské strategii, Visegrádské spolupráci a Regionálním partnerství. Jan Kohout a Michael Spindelegger se v rámci společného jednání shodli také na pokračování úspěšné bilaterální spolupráce při sdílení zastupitelských úřadů ve třetích zemích.

Michael Spindelegger pochválil současné česko-rakouské vztahy a český ministr Jan Kohout svému rakouskému protějšku slíbil, že Česká republika bude v případě výstavby nových jaderných reaktorů rakouskou stranu informovat a tuto problematiku s ní též diskutovat.

30.4. Vicepremiér Martin Barták jedná v Afghánistánu

Ministr obrany hovořil na své pracovní cestě o možném výcviku afghánských policistů v České republice.

Ministr Martin Barták se v Afghánistánu, kde je od včerejšího odpoledne na pracovní návštěvě, setkal s afghánským ministrem obrany generálem Abdulem Rahímem Wardakem a ministrem vnitra Mohammedem Hanífem Atmarem.

Jednání českého ministra obrany se zástupci Afghánistánu se týkalo především možnosti školení a výcviku příslušníků afghánské policie v České republice. Podle ministra Bartáka by se mělo jednat zejména o výcvik důstojníků a instruktorů, kteří by se měli později stát součástí Afghánské národní policie. Zástupci afghánské vlády nabídku České republiky uvítali a budou o ní v budoucnu ještě jednat.

Ministr Barták v Kábulu hovořil s afghánskými ministry Wardakem a Atmarem také o spolupráci ve zbrojení. V rozhovoru se zaměřili především na zájem Afghánistánu o nákup českých letounů L – 159. Obě strany na toto téma hovořili již na společném setkání letos v březnu.

První den návštěvy asijské země zakončil vicepremiér a ministr Martin Barták setkáním s vrchním velitelem ozbrojených sil ISAF v Afghánistánu Stanleym McChrystalem. Během společné večeře diskutovali především o působení českých vojáků v Afghánistánu.

Během své čtyřdenní cesty má český ministr obrany v plánu navštívit také několik základen, kde působí čeští vojáci. Dnes, 30. dubna, čeká ministra Bartáka návštěva základny Sharana. V rámci mise HELI UNIT zde působí čeští vojáci, kteří mají na starost transportní vrtulníky. Ministr se poté přesune na základnu provinčního rekonstrukčního týmu v provincii Lógar.

Po dnešní návštěvě na kábulském letišti se česká delegace přesune na základnu Šarana, kde působí čeští vrtulníkáři v rámci mise HELI UNIT, a poté na základnu provinčního rekonstrukčního týmu v Lógaru. Návštěvu Afghánistánu ministr Barták zakončí opět v Kábulu, odkud se bude živě vysílat další pokračování pořadu Otázky Václava Moravce.

**MINISTERSTVO ZAHRANIČNÍCH
VĚCÍ**

20.4. O český pavilon na Expu byl při zkušebním dni velký zájem

Šanghaj/Praha (ČTK) - Český pavilon na světové výstavě Expo 2010 v čínské Šanghaji dnes poprvé otevřel brány návštěvníkům při zkušebním dni. Přilákal téměř 30.000 lidí, což je maximální kapacita pavilonu. V tiskové zprávě o tom informovala přípravná kancelář české účasti na Expu.

Světová výstava začne 1. května. Dnešní zkušební den byl prvním ostrým testem českého pavilonu. Čínští návštěvníci měli podle očekávání největší zájem o dvě bronzové plakety ze sochy Jana Nepomuckého na Karlově mostě. Desky, které si turisté hladí pro štěstí, byly z mostu sejmuty a zapůjčeny na půl roku, po který výstava potrvá, do Šanghaje.

"Tisíce lidí čekaly v dlouhé frontě, aby si na ně mohly sáhnout pro štěstí," uvedli organizátoři české expozice. Dalším oblíbeným exponátem byl podle nich "Czechoscope" - model letadla, v němž se mohou návštěvníci virtuálně proletět nad nejkrásnějšími kouty České republiky. Zájem byl také o videoprojekci mladého českého výtvarníka Jakuba Nepraše, která návštěvníky vtáhne do imaginárního světa animací promítaných na objekty z plexiskla.

Český pavilon zvenčí pokrývají hokejové puky, které vytvářejí půdorys pražského Starého Města. V expozici bude 22 velkých kostek s exponáty, které se snaží představit především současné Česko. Upozorní ale i na Karlův most, lodní šroub nebo Járu Cimrmana. Česká vláda na "ekonomickou a kulturní olympiádu národů" vyčlenila kolem půl miliardy korun.

26.4. Kohout: Na summitu EU-Kanada asi datum zrušení víz pro ČR nepadne

Lucemburk (ČTK) - Ministr zahraničí Jan Kohout si od květnového summitu mezi Evropskou unií a Kanadou neslibuje zásadní zlom v řešení česko-kanadského vízového sporu. Skeptický je třeba k možnosti, že by Kanadčané mohli stanovit datum, kdy loni obnovená víza pro Čechy zase zruší.

"Já nechci být přílišný optimista v této věci," řekl na možnost, že by na summitu EU-Kanada, který se uskuteční 5. května v Bruselu, mohli zástupci této severoamerické země přijít s nějakým zásadnějším stanoviskem či v průlomem v měsíce se táhnoucím sporu. "Pokud jde o stanovení data, ke kterému by mohla být kanadská víza vůči České republice zrušena, jsem velmi skeptický," dodal.

Kanada jednostranně obnovila vízovou povinnost pro Čechy loni v červenci. Češi i Brusel to kritizovali. Evropská komise, která má problematiku víz v EU na starosti, loni pohrozila, že by mohla navrhnout zavedení víz pro kanadské diplomaty. Zatím k tomu ale nehodlá přistoupit, neboť v jednání Čechů s Kanadany vidí pokrok.

Ten připustil do určité míry i Kohout, který ho ale označil za mírný. Spočívá prý v tom, že už kanadské úřady přišly s návrhy změn tamního azylového systému, který je do značné míry považován za jeden z důvodů zvýšeného přílivu žadatelů o azyl z Česka. Z nich valnou část tvořili Romové.

Podle nedávného vyjádření náměstkyně ministra vnitra Lenky Ptáčkové Melicharové by víza mohla padnout v řádu měsíců. Dnešní vyjádření šéfa diplomacie ale tak nadějně nezněla. Zmíněný termínový výhled Kohout nechtěl komentovat proto, že se ještě nestačil seznámit z výsledky jednání ministrů vnitra.

Důležité prý je, že Praha cítí podporu od členských zemí, třeba od Francie či Španělska. "Evropská komise je v tom také aktivní, nicméně dovedu si představit, že by byla aktivnější, nebo spíše razantnější," dodal na adresu orgánu, který v EU otázky víz s třetími státy dojednává.

26.4. Zrodu diplomatického sboru EU stojí v cestě řada překážek

Lucemburk (ČTK) - Zrod diplomatické služby Evropské unie, s jejímž vznikem počítá lisabonská smlouva o reformě fungování unijních institucí, zatím provází řada problémů a nejasností. Není třeba jasné, jak velký sbor bude, ani to, jak budou zastoupeny jednotlivé země i kdo přesně bude zahraniční politiku bloku určovat.

"Je tu více hráčů. Není to jedna překážka, je to celý soubor překážek," řekl na dnešním zasedání ministrů zahraničí a pro evropské záležitosti šéf české diplomacie Jan Kohout. Podle agentury AFP nicméně šéfové diplomacií členských států po několika hodinách jednání dosáhli takzvané politické dohody, což ovšem znamená, že nadále přetrvávají mezi jednotlivými zeměmi neshody.

"Dosáhli jsme politické dohody," citovala AFP nejmenovaný diplomatický zdroj ze španělského předsednictví EU. Hlavní problém ovšem nadále spočívá v postoji Evropského parlamentu, který díky lisabonské smlouvě získal větší pravomoci a chce mimo jiné více mluvit do jmenování unijních diplomatů i do toho, jak bude zahraniční politika EU vypadat.

Dalším hráčem je Evropská komise, která vznikem této služby přijde o část pravomocí, což je v rámci tradičních meziinstitucionálních třenic o pravomoci také dost citlivé. Pro jednotlivé země je zase důležité, aby měly v rodícím se sboru dostatečné zastoupení.

Jasně ale zatím není, kolik přesně by diplomatický sbor měl mít lidí. Podle Kohouta se hovoří o 3000 až 8000, ale výsledek by mohl být někde uprostřed. Pro srovnání česká diplomacie dohromady čítá kolem 2500 lidí.

Pro Prahu by prý bylo přijatelné, pokud by do sboru, kterému bude šéfovat ministryně zahraničí EU Catherine Ashtonová, prosadila desítky lidí. "Jsou to desítky lidí, které bychom tam chtěli vidět,"

Sbor by měl mít po světě řadu delegací, které by měly mít na starosti třeba zastupování EU v otázce poskytování rozvojové pomoci, rozvoje obchodních vztahů. Pokud by také některá země neměla v daném státě svou ambasádu, pak by unijní zastoupení mohlo jejím občanům pomáhat s konzulárními záležitostmi.

Jednou z věcí, okolo nichž se nyní točí debata, je třeba to, aby jednotlivé země byly zastoupeny pokud možno rovnoměrně.

"Nejsme naivní, že to bude od prvního dne naprosto vybalancované, ale důležité je, aby na konci těch všech dnů, kdy ta služba už bude funkční, jsme mohli říct s klidem, že skutečně všechny země se tam cítí dobře zastoupeny," řekl Kohout během jednání, na němž se o diplomatické službě jednalo.

Z některých stran ale už začínají zaznívat hlasy, jestli by se unie neměla radši zabývat jinými věcmi a ne trávit řadu měsíců debat nad vznikem této služby. "Trávíme čas i nad většími blbostmi," řekl na šéfdiplomata poměrně otevřeně český ministr. On sám je tak spíš zastáncem toho, aby raději vznikl kvalitní sbor, jehož složení nebude třeba krátce po vzniku zase měnit.

28.4. Šéf české diplomacie Kohout jedná ve Vatikánu

Vatikán (ČTK) - Ministr zahraničí Jan Kohout dnes jedná ve Vatikánu. V centru katolického světa ho čeká mimo jiné setkání s jeho vatikánským protějškem arcibiskupem Dominiquem Mambertim.

Na počest 20. výročí obnovení diplomatických styků mezi Prahou a Vatikánem se večer Kohout zúčastní koncertu v papežské bazilice, na němž vystoupí český sbor Boni Pueri a slovenský baryton František Balún. Ministr bude také přítomen na generální audienci u papeže Benedikta XVI.

Stále nevyřešenou otázkou mezi Vatikánem a Českou republikou je smlouva o postavení římskokatolické a řeckokatolické církve. Text je vyjednaný, ale v roce 2003 smlouvu odmítla sněmovna a od té doby je "zakonzervována". Vatikán nadále prosazuje její ratifikaci ve vyjednaném znění a nechce ji měnit. Postoje českých politických stran ke smlouvě, která neřeší financování církví, ovšem nejsou jednoznačné.

Nový pražský arcibiskup Dominik Duka věří v její schválení. Další osud smlouvy ale naznačí až postoj nové české vlády, která vzejde z květnových sněmovních voleb.

I premiér úřednického kabinetu Jan Fischer dal loni při návštěvě Vatikánu najevo, že jeho ministři smlouvu řešit nebudou, protože k tomu nemají mandát. Ministr jeho vlády zodpovědný za diplomacii Kohout nicméně uvedl, že by rád v Česku vytvořil novou komisi, která by usnadnila ratifikaci dokumentu v Česku.

Česko-vatikánské vztahy nabraly v poslední době na intenzitě. Impuls jim dodala především loňská zářijová návštěva Benedikta XVI. v Česku.

28.4. Česká expozice 2010: pavilon s puký, zlatá slza a Budvar

Šanghaj/Praha (ČTK) - Údaje o české expozici na letošní výstavě Expo v čínské Šanghaji, která začíná v sobotu:

Téma: Plody civilizace; ČR se představí s expozicí Urbanizovaná krajina, výstavní pavilon bude jakýmsi fiktivním městem plným technologických zážitků, designových překvapení a prožitků.

Náklady: kolem půl miliardy Kč

Pavilon: Zvenčí jej pokrývá 63.000 hokejových puků potištěných logem Expa, které vytvářejí půdorys pražského Starého Města. Tato výzdoba čínské organizátory natolik zaujala, že si budovu o rozloze 2000 metrů čtverečních vybrali mezi 24 pavilonů na oficiální plakát výstavy. Chybět nebude ani restaurace (čepovat se bude výhradně budějovický Budvar) a obchod se suvenýry.

Česká expozice: Skládat se bude z 22 velkých kostek s exponáty umělců, kteří se snaží představit zejména současné Česko. K vidění bude i výstava designu, projekce v Číně velmi oceňovaných ilustrací Zdeňka Sklenáře k Opičímu králi či výstava o Franzi Kafkovi. Prezentovat se budou i některé regiony, úspěch již dříve sklídl pražský protipovodňový systém s mobilními bariérami.

Český den na Expo: 17. května; vystoupí na něm kolem 150 hudebníků, tanečníků a dalších umělců - například balet Národního divadla, Čechomor, Dan Bárta, Emil Viklický, Národní divadlo marionet, La Putyka, pouliční divadlo V.O.S.A. a další. Průvodci programem budou (i v čínštině) Spejbl a Hurvínek.

Některé z exponátů:

- Obří zlatá slza (výška 80 cm, šířka 50 cm) - nejsledovanější český exponát; instalace LacrimAu, jejímž autorem je Federico Díaz, pracuje především s city člověka; propojuje lidské slzy, zřejmě jednu z mála kapalných látek, s níž se neobchoduje, zlato jako symbol emocí, moci i válek a smutku, a čich jako jeden z nejstarších smyslů.

Slza bude ve skleněné krychli, do níž bude moci vejít jen každý 500 návštěvník pavilonu. Ve speciálním křesle budou při pohledu na kapku snímány jeho reakce a emoce, po jejichž vyhodnocení automatická pipetovací stanice namíchá z různých esencí osobní vůni.

O zlaté slze se hodně mluvilo v souvislosti s tunou zlata, kterou nakonec Česká národní banka na její zhotovení nezapůjčila. Díaz měl náhradní řešení, zlato na exponát zakoupila společnost E-Invest.

- Dvě bronzové plakety ze sochy Jana Nepomuckého na Karlově mostě - desky, které si turisté hladí pro štěstí, byly z mostu sejmuty a zapůjčeny na půl roku, po který výstava potrvá. Jedna z desek představuje zpověď královny Žofie, druhá shození těla Jana Nepomuckého do Vltavy.

- "Czechoscope" - model letadla, v němž se mohou návštěvníci virtuálně proletět nad nejkrásnějšími kouty Česka.

- "České perly" - 25 vybraných "perel" či "divů" budou moci diváci sledovat ve formě obřího kaleidoskopu. Zařazen byl mezi ně Karlův most, lodní šroub, slovo robot, Jára Cimrman, český architektonický kubismus, vamberecká krajka, korunovační klenoty, kontaktní čočky, české lázně, animovaný film, český křišťál a sklo či světový rekord atletky Jarmily Kratochvílové v běhu na 800 metrů z roku 1983.

28.4. ČR a Vatikán vytvoří pracovní skupinu pro vyhodnocení smlouvy

Vatikán (ČTK) - Česká republika a Vatikán vytvoří pracovní skupinu, jejímž úkolem bude vyhodnotit text stále neschválené česko-vatikánské smlouvy a navrhnout k němu taková doporučení, aby smlouva mohla být v Česku co nejdříve ratifikována. Ve Vatikánu to po jednání oznámili český ministr zahraničí Jan Kohout a jeho vatikánský protějšek arcibiskup Dominique Mamberti. Podle Kohouta nyní na české politické scéně existuje šance, že by smlouvu mohl parlament po volbách ratifikovat. "Je tu vůle skutečně tentokrát postoupit a ukončit tu ratifikaci," řekl Kohout novinářům.

Příznivé situace proto česká diplomacie využívá a navrhuje zřídit pracovní skupinu, která by měla několik měsíců posuzovat dosavadní znění smlouvy. Základem pro ratifikaci bude současný text, nová dohoda se podle Kohouta vyjednávat nebude. "My se podíváme na ten text, zda je vyhovující i v dnešní době i pro tu dnešní ratifikaci," uvedl. Skupina, kterou povede Kohoutův náměstek Hynek Kmoníček, k ní případně navrhne nějaké doplnění nebo dodatečné vysvětlení, aby zákonodárci smlouvu přijali.

Premiér Jan Fischer loni v listopadu ve Vatikánu říkal, že jeho úřednická vláda není v situaci, aby mohla česko-vatikánskou smlouvu řešit. Kohout poznamenal, že od té doby se atmosféra v Česku změnila. "Bylo by špatné, kdybychom takové situace nevyužili, právě teď ta příležitost nastala. Ta komise je nejlepší cestou k tomu, abychom ratifikaci posunuli dál," podotkl.

Kohout a Mamberti dnes ve společném prohlášení označili diplomatické vztahy obou zemí, které byly obnoveny před 20 lety, za vynikající. Nevyřešenou otázkou ale stále zůstává právě česko-vatikánská smlouva o postavení římskokatolické a řeckokatolické církve. Text je vyjednaný, ale v roce 2003 smlouvu odmítla sněmovna a od té doby je "zakonzervována". Vatikán nadále prosazuje její ratifikaci ve vyjednaném znění a nechce ji měnit. Postoje českých politických stran k dokumentu, který neřeší financování církví, ovšem nebyly jednoznačné. Nový pražský arcibiskup Dominik Duka věří v její schválení. Další osud smlouvy naznačí i postoj nové české vlády, která vzejde z květnových sněmovních voleb.

Česko-vatikánské vztahy jsou v poslední době intenzivnější, Kohout dokonce dnes navrhl přátelský fotbalový zápas mezi týmem ministerstva zahraničí a týmem Vatikánu složeného hlavně z latinskoamerických seminaristů. Termín zápasu se podle Kohouta hledá.

Impulz vzájemným vztahům dodala především loňská zářijová návštěva Benedikta XVI. v Česku. S papežem se Kohout pozdravil na generální audienci a předal mu unikátní dar v podobě faksimile Bible kutnohorské, které bylo nyní vydáno v limitovaném nákladu 199 výtisků nakladatelstvím Tempus Libri. Každý výtisk má

vydaný svůj certifikát, který notářsky garantuje shodu s originálem, pořadové číslo v limitní řadě a také pravost původu. Proto je certifikát vystavován na konkrétní jméno majitele.

Kohout později navštívil řád maltézských rytířů, který vznikl v 11. století na území křesťanského Jeruzalémského království ve Svaté zemi a v současnosti pomáhá ve světě potřebným. Česká diplomacie s řádem uzavřela memorandum, na základě kterého vyčlení tři miliony korun na pomoc Haiti, které před nedávnem postihlo katastrofální zemětřesení a kde po něm maltézští rytíři pomáhají. Peníze z Česka by měly jít na práci zdravotních sester či na opatření v době katastrof.

29.4. Bartuška: Dohody Ukrajiny a Ruska jsou pro EU nepochopitelné

Moskva (ČTK) - Ukrajina vyčerpala "kredit důvěry" a nedávná dohoda Kyjeva s Moskvou o prodloužení pronájmu sevastopolské základny na Ukrajině ruskému námořnictvu výměnou za slevu na ruský plyn je pro Evropskou unii "nepochopitelná". Prohlásil to český velvyslanec pro energetickou bezpečnost Václav Bartuška v rozhovoru, který dnes otiskl ruský list Kommersant.

"Otázka nespočívá jen v této dohodě. Ukrajina mnoho let slibovala podniknout určité kroky k integraci s EU. Neudělala je. Protože nechápe ani to, co je třeba udělat, ani to, proč je to nutné. Kredit důvěry v evropských zemích je vyčerpán," prohlásil.

Z EU však podle velvyslance žádná ostrá slova, ani odsudky nezaznějí, protože dohody jsou vnitřní věcí Kyjeva a Moskvy. "I kdyby Ukrajina povolila Rusku vojenskou základnu v Kyjevě, nikdo nic neřekne. Ukrajina je nezávislý stát a sama rozhoduje, co udělá," konstatoval.

Ale pro většinu Evropanů a úředníků unie je podle Bartušky nepochopitelné, jak lze směřovat slevu na plyn s ruskou vojenskou základnou. Informace o tom, spolu se rvačkou v ukrajinském parlamentu, je "velmi špatná zpráva pro investory".

Situace je podle českého diplomata nesrovnatelná s někdejší českým souhlasem s umístěním americké protiraketové základny. "Není to jedno a totéž. Jsme členy NATO a máme k organizaci závazky," vysvětlil. Ale obdoba ukrajinsko-ruské dohody je podle něj v zemích EU "v principu" vyloučena:

"Rozhodnutí o ceně za plyn u nás podepisují společnosti jako GdF, RWE, EON. Nejsou však pány země. Nemohou vyměnit vojenskou základnu na území Německa či Francie za slevu na plyn. Ale na Ukrajině vláda domlouvá hospodářské otázky. Přebírá funkce, které nemá vedení EU." A to podle Bartušky s evropskou mentalitou neladí. "Proto tuto dohodu v EU nikdo nepochopil," řekl.

Nic pro přiblížení k EU ale neudělala podle Bartušky ani předchozí ukrajinská vláda. Když jednomu z vysoce postavených členů kabinetu premiérky Julije Tymošenkové vysvětloval, co by Ukrajina měla udělat, aby mohla být zrušena víza, v odpovědi uslyšel, že to je moc složité a ať se raději jedná o tom, co je reálné: o vstupu Ukrajiny do schengenské zóny bez hraničních kontrol. "Ani nepochopil, že vstup do Schengenu je mnohem složitější než zavedení bezvízového režimu. Jak se lze s takovými kádry integrovat do unie?" podotkl.

Bartuška nesouhlasí s názory, že bez slevy na plyn by ukrajinská ekonomika nepřežila. Kdyby uplatnila všechny možnosti úspor energie, dosáhla by nezávislosti na Rusku: země těží 20 miliard metrů krychlových plynu ročně, což by stačilo pro obyvatelstvo a komunální sféru. Zbývajících nejvýše deset miliard kubíků by mohla nakupovat ve Střední Asii. K tomu by však byly zapotřebí celkové změny v ekonomice, a k těm "nikdo na Ukrajině není připraven".

Ukrajina by prý měla myslet i na to, že od roku 2013, až bude postavena první větev plynovodu Nord Stream z Ruska přes Balt do Německa, přestane být tranzitní zemí

pro přepravu plynu do západní Evropy a dosáhnout ústupků od Ruska bude mnohem těžší.

ČEŠTÍ ZÁSTUPCI V EVROPSKÝCH INSTITUCÍCH

13.4. ODS prý zvažuje odchod z konzervativní frakce

Londýn/Praha (ČTK) - Čeští europoslanci z ODS podle britských listů zvažují, že odejdou z klubu v Evropském parlamentu, který loni založili s britskými konzervativci, a vrátí se do největší parlamentní pravicové frakce, Evropské lidové strany (EPP). Europoslanec ODS Jan Zahradil tuto informaci označil za "absolutní nesmysl", nic takového občanští demokraté podle něj neplánují.

Dodal, že úmyslem zveřejnění těchto informací je poškodit britské konzervativce a jejich předsedu Davida Camerona před volbami. "Je to špinavá hra, záměrně vyvolaná dezinformace," řekl dnes ČTK Zahradil, který je místopředsedou frakce evropských konzervativců. Na postoji ODS podle něj nemá vliv ani nástup Petra Nečase do čela strany.

Britským listům informaci o možném odchodu sdělil v Bruselu generální tajemník EPP Antonio López-Istúriz. Varoval britské konzervativce, že pokud se nevrátí do EPP, zůstanou v Evropské unii izolováni a s omezeným vlivem, i když zvítězí v nadcházejících britských volbách. Konzervativci vytvořili loni v červnu s polskou stranou Právo a spravedlnost, českou ODS a několika menšími stranami Evropskou konzervativní a reformní skupinu (ERC).

Britští konzervativci si odchodem z EPP popudili velké pravicové strany v Evropě. Například německá kancléřka Angela Merkelová se při nedávné návštěvě Londýna nesešla s Cameronem. Část britských médií a vládní labouristé opakovaně kritizují konzervativce za to, že se v Evropě spojili s podle nich extremistickými silami.

"Chceme, aby David Cameron tyto volby vyhrál. Věřím, že po volbách se rozhodne pragmaticky," řekl López-Istúriz v rozhovoru s listy The Independent a The Times. Připomněl, že premiéři z EPP se vždy scházejí před summitu EU a koordinují svůj postup. Stejně tak odchodem z EPP konzervativci ztratili vliv v Evropském parlamentu, jehož roli posílila lisabonská smlouva.

"ERC je velmi exotická skupina, nemyslím, že vydrží dlouho," řekl López-Istúriz. Podle něj již devět jejích českých členů uvažuje o návratu do EPP.

"Proto si myslím, že se David (Cameron) rozhodne k nám vrátit. Ale nebudou žádná vyjednávání. Bude to podle našich podmínek," dodal.

Připomněl, že i předchozí šéfové konzervativců jako Iain Duncan Smith a Michael Howard přicházeli v rámci EPP s kritickým pohledem. "Ale bylo to v rámci rodiny, byla to součást vnitřní debaty," uvedl představitel EPP.

21.4. Europoslanci připravují rezoluci kvůli kanadským vízům pro ČR

Štrasburk/Brusel (ČTK) - V Evropském parlamentu se rodí rezoluce vyzývající Kanadu k co nejrychlejšímu zrušení víz pro Čechy. Kanada už začala pracovat na změnách svého azylového systému, kvůli němuž problém s ČR vznikl. Jejich zrušení ale podle různých zdrojů může trvat i několik let. Podle některých europoslanců by víza mohla padnout až v roce 2013.

Hlasování o usnesení se uskuteční až na příštím jednání europarlamentu začátkem května, neboť zákonodárci tento týden kvůli omezením v letecké dopravě všechna rozhodování odložili.

"Evropský parlament... opakovaně vyjadřuje znepokojení nad tím, že Kanada stále má vízové požadavky na občany České republiky, Rumunska a Bulharska, a vyzývá k tomu, aby tyto požadavky byly co nejrychleji odstraněny," píše se v návrhu nezávazné rezoluce, jejíž schválení europoslanci by neměl být problém.

Zákonodárci podle návrhu textu berou na vědomí, že kanadské úřady k obnovení víz pro Čechy přistoupily kvůli přílivu českých Romů. Text proto vyzývá členské země, aby adekvátně situaci tohoto etnika řešily.

Kanada jednostranně obnovila vízovou povinnost pro Čechy loni v červenci. Vysvětlovala to jako při podobné situaci před pár lety tím, že z Česka registruje velké množství žadatelů o azyl. Významný počet z nich tvořili Romové. Vůči Rumunům a Bulharům vízovou politiku Kanada uplatňuje stále, a to i poté, co jejich země vstoupily do EU v roce 2007.

O kanadsko-českém vízovém sporu budou v pátek na zasedání v Bruselu hovořit ministři vnitra zemí EU. Počátkem května to bude i jedním z témat summitu EU-Kanada, jak v úterý prohlásila šéfka unijní diplomacie Catherine Ashtonová. "Náš cíl je jasný: chceme svobodu cestování bez víza do Kanady pro všechny občany EU, jak jen to bude možné," prohlásila Ashtonová před europoslanci.

"Vážím si toho, že europoslanci stojí solidárně při České republice. Text usnesení, které bude přijato za tři týdny v Bruselu, totiž vyzývá Kanadu, aby zrušila vízovou povinnost co nejdříve," uvedla v dnešním prohlášení česká lidovecká europoslankyně Zuzana Roithová. Jí ani jejím kolegům z nejsilnější lidovecké frakce se prý ale nelíbí, že Kanada definitivní odstranění víz plánuje prý až na rok 2013.

"Pokud Kanada a EU nedospějí k alespoň provizornímu řešení situace pro přechodné období 2010-2013, pak případný neúspěch při ratifikaci smlouvy v EP jde na vrub těmto zhoršeným diplomatickým vztahům, za což ponese odpovědnost kanadská strana," varovala Roithová i v dopise, který poslala předsedovi Evropské komise Barrosovi. Narážela tím na skutečnost, že EU nyní jedná s Kanadou o významné hospodářské smlouvě.

ČESKÁ ZAHRANIČNÍ AKTIVITA NA DALŠÍCH ÚROVNÍCH

1.4. Praha prý dvacátá co do rekreačních míst s nejkrásnějšími lidmi

Londýn (ČTK) - Praha se umístila na dvacátém místě v žebříčku 25 nejkrásnějších rekreačních destinací, které zveřejnil elitní seznamovací server BeautifulPeople.com. Prázdninové top destinace ale nehodnotil podle krásy místa, nýbrž podle krásy lidí, kteří se v ní vyskytují. Kontroverzní žebříček byl sestaven na základě průzkumu u 30.000 členů seznamky.

"Naši členové chtějí strávit prázdniny v destinacích, kde potkají další krásné lidi," uvedl zástupce serveru Greg Hodge.

Místem s nejkrásnějšími lidmi je prý pobřežní městečko Trancoso na severovýchodě Brazílie, následuje obec Laguna v Kalifornii, bronzovou medaili získala Velká pláž ve francouzském pobřežním městě Biarritz. V první dvacítku se objevuje několik míst v Itálii, Brazílii, Francii či USA, "vzloudila" se tam ale i Anglie, Dánsko či Švédsko. Praha s dvacátým místem těsně předběhla newyorský Manhattan. Na 35. místě skončila Bratislava.

Naštvané reakce vzbudil žebříček třeba u kanadských médií. Ta si stěžují, že Kanaďané zřejmě nejsou dost pěkní na to, aby u nich turisté trávili dovolenou.

Portál BeautifulPeople.com byl spuštěn v roce 2002. V současnosti má asi 600.000 členů ze 190 zemí, kteří zastupují různé rasy, etnika a kultury. O přijetí nového člena rozhodují hlasováním uživatelé opačného pohlaví na základě fotografií uchazečů. Průměrně je přijata jedna z pěti přihlášek. Nejúspěšnější zemí z hlediska počtu schválených přihlášek je Brazílie. Celý koncept serveru už kvůli své výlučnosti sklidil mnoho kritiky.

2.4. Druhá Havlova divadelní hra se dočkala korejského překladu

Soul/Praha (ČTK) - V pořadí druhá divadelní hra bývalého českého prezidenta Václava Havla se dočkala svého korejského překladu. Po Audienci si tak zájemci o českou dramatickou tvorbu mohou přečíst i zatím poslední Havlovu hru Odcházení. ČTK o tom dnes informovalo české velvyslanectví v korejské metropoli Soulu.

U příležitosti hostování Divadla Archa v Soulu, kde byla v původním obsazení a kulisách na programu ode dneška do neděle tři představení Odcházení v češtině s korejskými titulky, vydalo soulské kulturní centrum LG Arts Center text nejnovější hry Václava Havla také knižně.

Korejské Odcházení je prvním knižním vydáním verze této divadelní hry, tak jak ji autor upravil pro Divadlo Archa.

Publikace vyšla i díky finanční podpoře českého ministerstva zahraničí v rámci podpory českého jazyka a literatury v zahraničí.

Hru do korejštiny přeložil divadelní režisér a dramatik Šin Ho, který je absolventem pražské DAMU a do korejštiny už například převedl libreto muzikálu Dracula, který byl prvním z desítky českých muzikálů, jenž pronikl do korejských divadel.

Knihy se pro svůj malý náklad a fakt, že nebude v běžné distribuci, podle názoru velvyslanectví stane hledaným sběratelským předmětem.

Poprvé byla představena na společenském večeru v Českém info centru. Útlý svazek s portrétem autora na obálce pak společně pokřtili představitel hlavní role Jan Tříška, ředitel Divadla Archa Ondřej Hrab a velvyslanec ČR v Korejské republice Jaroslav Olša.

Akce se zúčastnila většina herců Divadla Archa, včetně Vlasty Chramostové, Zuzany Stivínové nebo Jana Skopečka, čeští a slovenští krajané žijící v Soulu a korejšti bohémisté a přátelé ČR.

O vřelém vztahu Korejců k české kultuře prý svědčí nejen velké množství hostů, kteří křest knihy navštívili, ale i fakt, že mezi účastníky byl i předseda vlivné Mezinárodní asociace divadelních kritiků, korejský profesor Kim Jun-čchol, který už mnohokrát navštívil ČR.

Kromě Havlových dvou her vyšly v korejštině ještě soubor esejů Letní přemítání, dále Dopisy Olze a původní studie o Václavu Havlovi z pera profesora Pak Jong-šina.

2.4. Paroubek podpoří před slovenskými volbami stranu premiéra Fica

Bratislava (ČTK) - Slovenská nejsilnější vládní strana Směr-sociální demokracie může v kampani před červnovými parlamentními volbami počítat také s podporou šéfa české sociální demokracie Jiřího Paroubka a dalších politiků této strany. ČTK o tom informovala mluvčí ČSSD Kateřina Blechová. Strana premiéra Roberta Fica to zatím nepotvrdila.

"Fica podpoří lídři ČSSD, předseda strany Jiří Paroubek, místopředsedové strany a další," uvedla Blechová. Fico a Paroubek se vzájemně podporují už dlouho. Slovenský premiér se nedávno zúčastnil jako host konference ČSSD v Teplicích, Paroubek zas v minulosti přišel na sněm Směru-SD v Prešově. Obě strany mají podle průzkumů veřejného mínění velkou šanci zvítězit ve volbách, které se v obou zemích uskuteční s odstupem dvou týdnů.

Naopak, koaliční populistická Slovenská národní strana (SNS) sporného předsedy Jána Sloty nasazení cizích politiků neplánuje. "V kampani nebudeme využívat politiky z České republiky ani jiných zemí," řekl Dušan Štrauss z tiskového oddělení strany.

Podobný postoj mají i mimoparlamentní strany Svoboda a Solidarita (SaS) a uskupení Most-Híd bývalého předsedy SMK Bély Bugára.

O případné podpoře politiků z jiných zemí zatím nechtěla mluvit nejmenší slovenská vládní strana Lidová strana-Hnutí za demokratické Slovensko (LS-HZDS) expremiéra Vladimíra Mečiara. "Spolupracující osobnosti nemáme zájem představovat před oficiálním spuštěním reklamní volební kampaně," sdělila mluvčí hnutí Soňa Jantoláková.

Podobně se vyjádřili i zástupci nejsilnější opoziční formace, Slovenské demokratické a křesťanské unie-Demokratické strany (SDKU-DS) bývalého premiéra Mikuláše Dzurindy a Křesťanskodemokratického hnutí (KDH) Jána Figeľa.

Jedinou opoziční stranou, která přiznala zapojení zahraničních hostů, je Strana maďarské koalice (SMK), která má prý zajištěnou podporu lidí z Evropské lidové strany. Stranu, která zastupuje hlavně zájmy maďarské menšiny, prý podpoří politici z Francie, Belgie, Německa a Itálie. "Politici z Maďarska nepřijedou," řekla mluvčí SMK Eva Dunajská.

V pořadí sedmé parlamentní volby na Slovensku od roku 1989 se uskuteční 12. června. O hlasy bude bojovat 18 přihlášených politických stran a hnutí. Víceero stran chce ve volbách využít i známých tváří ze sportu nebo společenského života.

9.4. Švédská média chválí humor Havlovy hry, kritizují odevzdanost

Stockholm (ČTK) - Když se Václav Havel dozvěděl, že městské divadlo ve Stockholmu (Stockholm stadsteater) uvede letos v krátkém sledu jeho dvě hry, Odcházení a Audienci, zeptal se prý: Jenom ty dvě - Vernisáž a Protest ne? Podle švédského deníku Svenska Dagbladet to svědčí o tom, že českému exprezidentovi humor skutečně nechybí, což dokazuje i Odcházení, jež mělo ve švédské metropoli premiéru 1. dubna. List Expressen je k Havlovi nové hře kritičtější, když upozorňuje především na údajnou rezignovanost a nedostatečnou dynamiku díla a klade si otázku, zda jsou Havlova dramata v současnosti ještě aktuální.

Sledovat Odcházení je jako pozorovat kolotoč frašky, který ani jedinkrát nezrychlí, píše recenzent druhého nejčtenějšího švédského listu Expressen, ačkoli zároveň připouští, že právě to je možná účel autora. Ze hry dýchá odevzdanost - Havlovo alter ego kancléř Rieger má rezignaci doslova vepsanou ve tváři, dodává.

Odcházení (švédsky Avgang) není žádné klíčové drama, spíše osobní zúčtování, pokračuje Expressen. Část publika určitě odcházela z městského divadla 1. dubna zklamaná, protože Havlova zasloužená pověst je lepší než jeho hra. To ostatně naznačuje i Havel v komentářích, které ve švédském zpracování Odcházení čte sám režisér Lennart Hjulström, píše večerník Expressen.

Po zhlédnutí Audience (Audiens) o týden později stejný recenzent dokonce obecně pochybuje, jestli by se Havlovy hry měly v současnosti ještě hrát. "Pokud ano, musela by se tato díla vyzdvihnout ze svého blednoucího historického kontextu a rozšířit svou platnost. Musí se také hrát v jiném světle než pod hrdinskou gloriolou spisovatele, ať už je jakkoli zasloužená," soudí recenzent.

Pátý největší švédský list Svenska Dagbladet naopak Havlovo Odcházení chválí jako "vtipné dílo o moci a sexualitě, o jemném rozdílu mezi organizací a chaosem, o tisku jako agentu moci, o výměnných obchodech a o důležitosti toho nikdy nepsat erotické dopisy".

"Odcházení není jen autobiografický text. Je to dílo o tom, co dělá moc s lidmi, a o politice jako džungli. Zachycuje s odevzdaným černým humorem novou dobu bezohledného komercialismu. Je to smutná píseň o zašlém idealismu a symbolické dílo o dědictví," konstatuje Svenska Dagbladet, podle nějž k úspěchu švédského uvedení hry přispívají i vynikající výkony herců.

S kritikami listu Expressen polemizuje i poměrně uznávaný švédský kulturní blog Kulturbloggen, který Odcházení označuje za "divadlo v tom nejlepší slova smyslu". Hru nepovažuje pouze za obrázek politiky jako Svenska Dagbladet či jako autor recenze listu Expressen, který by dokonce rád v Odcházení našel víc pikantností ze zákulisí české politiky. "Odcházení pojednává stejně tak o divadle samém a o vztahu spisovatele k tomu, co píše," konstatuje Kulturbloggen.

Bloggerka si také všimá, že na švédské premiéře Odcházení na Zelený čtvrtek se objevila řada známých švédských osobností, mimo jiné šéfka největšího opozičního uskupení, Švédské sociálnědemokratické dělnické strany, a možná budoucí premiérka Mona Sahlinová či světoznámý švédský spisovatel Per Olov Enquist.

20.4. Ve Vatikánu se konala zádušní mše za českého kardinála Špidlíka

Vatikán (ČTK) - Ve Vatikánu se dnes konala zádušní mše za českého kardinála Tomáše Špidlíka, který v Římě v pátek zemřel ve věku 90 let. Více než hodinový obřad, kterému v zaplněné vatikánské bazilice svatého Petra přihlíželi z Česka mimo jiné náměstek ministra zahraničí Hynek Kmoníček a představitelé prezidentské kanceláře, sloužil děkan kardinálského sboru kardinál Angelo Sodano. Papež Benedikt XVI. ve své promluvě, jejímž ústředním motivem bylo vzkříšení, připomněl Špidlíkův smysl pro humor jako projev duchovní svobody.

Benedikt XVI. zdůraznil, že Špidlík a předchozí papež Jan Pavel II. se v tomto navzájem sobě podobali; oba museli prožít v životě mnoho těžkých chvil. Bez ohledu vysoký věk byl jeho duch stále čerstvý a mladý, řekl Benedikt XVI. o Špidlíkovi.

Jako svůj kardinálský erb si zvolil srdce a heslo "Z celého srdce", připomněl papež. Tento symbol představující křesťanskou spiritualitu Špidlíka velmi dobře charakterizoval, neboť v symbolu srdce se setkává Východ se Západem, zdůraznil Benedikt XVI. Poté přistoupil k rakvi a se zemřelým se naposledy rozloučil modlitbou.

"Zbožný odchod pana kardinála Tomáše Špidlíka, znamenitého jezuita a horlivého služebníka evangelia, vyvolal v mém nitru silné dojetí. S hlubokou vděčností si připomínám jeho pevnou víru, otcovskou vlídnost a živé kulturní a církevní nasazení, zvláště jako spolehlivého odborníka na východní křesťanskou spiritualitu," zdůraznil Benedikt XVI. v soustrastném telegramu, který již v sobotu zaslal generálnímu představenému Tovaryšstva Ježíšova (jezuitského řádu) Adolfu Nicolasovi.

Po dnešním obřadu posledního rozloučení ve vatikánské bazilice svatého Petra budou ostatky kardinála Špidlíka převezeny do Olomouce, kde mají být ve středu v podvečer uloženy do krypty olomouckých arcibiskupů v katedrále svatého Václava. Zde budou vystaveny až do 30. dubna, který bude dnem pohřbu na Velehradě.

Špidlík byl uznávaným teologem, filozofem a spisovatelem. V církevních kruzích byl znám jako znalec východokřesťanské spirituality, jenž připravoval jako první Čech duchovní cvičení pro papeže Jana Pavla II. a pro celou římskou kurii. Rovněž byl uznávaný reprezentant a propagátor české kultury v zahraničí. Jeho hlas téměř 60 let pravidelně zazníval na vlnách českého vysílání Vatikánského rozhlasu.

23.4. Havel podpořil před rakouskými volbami Fischera, FPÖ protestuje

Vídeň (ČTK) - Bývalý český a československý prezident Václav Havel podpořil zvláštním videoposelstvím znovuzvolení rakouského prezidenta Heinze Fischera. Poselství bylo dnes zveřejněno na Fischerových předvolebních webových stránkách. Nacionálně-populistická Svobodná strana Rakouska (FPÖ) doporučení odmítla - podle ní zřejmě vyplývá snad z "naprosté neznalosti Fischerovy osoby".

Střední Evropa byla podle Havla vždy trochu nejistý, rozporuplný terén, a po změnách před dvaceti lety bylo důležité, aby hledala svou identitu, své postavení. Pokud takovému prostoru dnes něco hrozí, "pak je to nacionalismus, pak je to fanatismus, pak je to jakási posedlost, která vždycky se objevuje tam, kde je trošku rozviklaný, nejistý terén". "Zdá se mi, že je důležité, aby se tomu střední Evropa uvarovala, a z tohoto hlediska by bylo velmi dobré nejen pro Rakousko, ale i pro další země, kdyby byl zvolen Heinz Fischer," prohlašuje Havel ve videoposelství.

FPÖ dnes označila Havlovo volební doporučení za "bizarní". Lze to vysvětlit jen Havlovou "plnou neznalostí Fischerovy osoby", uvedl podle agentury APA generální tajemník Herbert Kickl v prohlášení strany. "Nevěřím, že Havel, který zažil reálný komunismus na vlastní kůži, může podporovat někoho, kdo nemá žádné obavy z kontaktů s totalitárními stalinistickými systémy," zdůraznil Kickl.

Dosavadní rakouský prezident Heinz Fischer dnes, stejně jako jeho soupeři, oficiálně uzavírá svou kampaň před nedělními prezidentskými volbami. Tento 71letý politik sociální demokracie (SPÖ) znovu kandiduje a je považován za favorita. FPÖ má vlastní kandidátku, 51letou Barbaru Rosenkranzovou, která vzbudila rozruch údajným návrhem zrušit poválečný rakouský zákon proti nacismu. Třetím uchazečem o prezidentské křeslo je šéf malé Křesťanské strany Rakouska (CPÖ) Rudolf Gehring. Podle průzkumů se největší podpoře těší Fischer a zdá se být předem jasným vítězem.

26.4. Havel považuje Weizsäckera se svého učitele prezidentství

Berlín (zpravodaj ČTK) - Za svého učitele prezidentství, který se výrazně přičinil o zlepšení česko-německých vztahů, dnes označil bývalý československý a český prezident Václav Havel svého někdejšího německého kolegu Richarda von Weizsäckera u příležitosti oslav jeho 90. narozenin. Bývalé hlavě německého státu přišel dnes v Berlíně pográtulovat i bývalý americký ministr zahraničí a nositel Nobelovy ceny za mír Henry Kissinger.

"On je symbolem rozumného člověka, který chce mír, který je odvážný, říká i nepopulární věci a hodně se zasloužil o naše dobré vztahy s Německem," řekl o oslavenci Havel ČTK po slavnostním večeru v berlínském Koncertním domě. Oba státníci patřili mimo jiné k iniciátorům smlouvy mezi Československem a Německem o dobrém sousedství podepsané v roce 1992.

Součástí dnešní slavnosti, která se konala deset dní po Weizsäckerových devadesátinách, byla i pódiová diskuze někdejších významných politiků na téma poučení z vývoje 20. století pro současnost. Debata se stočila například na problematiku Íránu a přístupu k totalitním režimům. Zatímco Weizsäcker se vyslovil pro snahu o dohodu s Teheránem, Kissinger varoval před "přenecháním světa těm bez skrupulí". Podobný názor vyjádřil i Havel.

"Jsme odpovědní za celý svět a jsou mezní situace, kdy musíme pomoci bližnímu silou. Ale to jsou situace naprosto mezní a před nimi musí předcházet mnoho a mnoho nenásilných kroků," prohlásil někdejší disident a zdůraznil nutnost podpory opozice a občanské společnosti v nesvobodných zemích, jako je Írán.

Vojenský konflikt na vlastní kůži zažil i Weizsäcker, který za druhé světové války sloužil v německé armádě, účastnil se tažení do Polska v roce 1939 a později byl v bojích na východní frontě raněn a zajat. I na základě vlastní zkušenosti pak v roce 1985 už ve funkci německého prezidenta pronesl slavnou větu, že 8. květen 1945 nebyl dnem porážky Německa, ale dnem jeho osvobození od nelidské nacistické diktatury.

"Považoval jsem za úkol mé generace, abychom se udobřili s bývalými nepřáteli. Byla to naše nejobtížnější úloha," vrátil se bývalý prezident z let 1984 až 1994 ke svému 25 let starému projevu, který mu doma i ve světě vysloužil velkou autoritu, již se těší dodnes.

"Tyhle osobnosti se jen tak nahodile nerodí," připustil v rozhovoru pro ČTK Havel. "Je potřeba jakési prostředí, jakýsi osud, jakési podmínky, které buďto vytvoří, nebo nevytvoří z někoho takovou osobnost," řekl. Vzpomněl v této souvislosti nového prezidenta Evropské unie Hermana Van Rompuye, na kterém podle něj bude záležet, jakou autoritou se mu podaří tento úřad naplnit.

26.4. Protaktor vyhrál hlavní cenu na filmovém festivalu v Krakově

Varšava/Krakov (ČTK) - Český snímek Protaktor režiséra Marka Najbrta vyhrál hlavní cenu na třetím ročníku festivalu nezávislého filmu Off Plus Kamera, který skončil v neděli v Krakově. Informují o tom polská média. Najbrt za první místo získal 100.000 dolarů (skoro 1,9 milionu korun).

Hlavní festivalové soutěže Making Way se z celého svět zúčastnilo 12 hraných filmů, které vznikly v posledním roce.

"Jsem v šoku," řekl Najbrt na tiskové konferenci. Na festival prý přijel se spoluvůrci Protaktora, ale nepřipouštěl si, že film má šanci na cenu. Najbrtův snímek soutěžil například s jedním z nejúspěšnějších polských filmů loňské sezony s názvem Rewers (Revers).

Najbrt získal také grant Polského institutu filmového umění milion zlotých (asi 6,5 milionu korun). Podmínkou ovšem je, aby ho realizoval v Polsku. Stejnou částku by pod stejnou podmínkou měl český režisér získat i od jednoho ze sponzorů festivalu. "Ještě nevím, o čem bude náš příští film, budeme se snažit, aby byl v Polsku," uvedl Najbrt.

Film Protaktor popisuje příběh manželské dvojice za druhé světové války. Zatímco hlavní hrdinku, židovskou filmovou herečku, nacisté perzekvovali, její manžel se stal rozhlasovým symbolem německé propagandy.

Protektor před necelým měsícem získal také cenu české kritiky Kristián za nejlepší celovečerní tuzemský film na Febiofestu, vyhrál také Českého lva.

29.4. V otázce svobody tisku si hlavně ČR, ale i Slovensko, stojí dobře

Washington (ČTK) - V hodnocení svobody tisku ve 195 zemích světa obsadilo Česko 24. místo a Slovensko 43. V rámci 28 zemí střední a východní Evropy je ČR druhá a Slovensko páté. Uvedla to dnes zveřejněná zpráva americké nevládní organizace Freedom House za rok 2009.

Podle zprávy lze hovořit o existující svobodě tisku ve 36 procentech zemí. V 31 procentech je tato svoboda jen částečná, například v Bulharsku a Itálii. V ostatních státech podle Freedom House svoboda tisku není, například v Rusku, Vietnamu a Číně. Situace ve světě se podle zprávy celkově zhoršila osmý rok v řadě.

Nejhůře jsou ve světě hodnoceny Severní Korea, Turkmenistán a Barma. Nejlépe skončily Island, Finsko a Norsko. Na stejném místě jako ČR se v celosvětovém žebříčku umístily Spojené státy a Litva. V rámci střední a východní Evropy je prý největší svoboda tisku v Estonsku, nejmenší v Turkmenistánu.

Při hodnocení Blízkého východu a severní Afriky nenašla Freedom House žádnou zemi, kde by platila plná svoboda tisku. Nejlépe zde dopadl Izrael s částečnou svobodou tisku, nejhůře Libye s žádnou svobodou tisku. Z regionů dopadla tradičně nejlépe západní Evropa, kde z 25 zemí je částečné svoboda tisku jen u dvou zemí, Itálie a Turecka, a nesvoboda u žádné.

Nevládní organizace se sídlem ve Washingtonu uvedla v poznámkách k některým zemím, že Rusko zůstalo i loni mezi zeměmi, které jsou pro média nejvíce represivní a nebezpečné. Kritiku na adresu Itálie vysvětlila mimo jiné oficiálními zásahy do veřejnoprávních sdělovacích prostředků.

29.4. Vídeňský pavilon Secese vystavuje instalaci Jiřího Kovandy

Vídeň (ČTK) - Světoznámý vídeňský pavilon Secese nabídne od pátku výstavu současného českého výtvarníka Jiřího Kovandy. V sále v přízemí si budou moci zájemci až do 20. června prohlédnout instalaci složenou z bílých zdí a každodenních předmětů.

Sedmapadesátiletý Jiří Kovanda patří k uznávaným výtvarníkům a performerům doma i v cizině. V minulosti vystavoval třeba v Berlíně, New Yorku či Paříži. Nyní připravil instalaci přímo pro vídeňskou Secesi, která se orientuje na moderní umění. Organizátoři ho oslovili před několika měsíci. V galerii se pak byl párkrát podívat. Sám říká, že je to jeho první práce v tak velkém prostoru.

Svou "vídeňskou" instalaci Kovanda rozdělil do tří rovin. První z nich pracuje s prostorem. Výstavní sál dělí 170 centimetrů vysoká bílá zeď, která v něm vytváří různá zákoutí. Podle Kovandy představuje něco mezi stěnou a podstavcem pro exponáty. "Ta stěna vypadá tak jako podivně, že má člověk chuť se přes ni podívat, a úplně nemůže. Může se tam schovat. Přesto může, když si stoupne na špičky, přes ni vidět," řekl dnes ČTK ve Vídni Jiří Kovanda.

Ve druhém kroku autor použil věci každodenní potřeby. Ve své práci je užívá velmi často. "Můj první nápad byl postavit v tom prostoru nějakou složitou konstrukci, nějakou stěnu, o kterou by se na konci opíralo koště. Taková úplně banální věc, absurdní - udělat něco složitějšího pro tak jednoduchou akci," popsal výtvarník.

Od druhé fáze se odvinula rovina třetí. Tu tvoří pětice vystavených objektů, s nimiž se spojuje určitá symbolika i mnohé asociace. Kromě žlutého koštěte je v prostoru křeslo s naříznutou nohou, červená lampička na noční stolek, bílá orchidej a v jednom ze zákoutí na podlaze pak ložní prádlo pro dva. "Každý z nás si může

představit vlastně cokoliv. Ale všechno se to váže nějak ke vztahům mezi mužem a ženou, váže se to k domovu, váže se to k sexu," uvedl Kovanda.

Bílá orchidej podle něj pro někoho představuje čistotu, svatbu či panenství. Červená lampa na zdi zas může připomínat červenou lucernu a nevěstinec. Výtvarník chtěl do své instalace dostat "asociace hezké i ne tak hezké" a snažil se vyvolat "nejasný mix pocitů".

Vídeňský pavilon Secese podle svých kurátorů představuje v Kovandovi výtvarníka střední a starší generace, který "aktuálně platí za důležitou referenční figuru" u mladých umělců a umělkyně. "Ve své prezentaci Kovanda následuje poeticko-surrealistický princip transformování objektů a situací přes malé proměny a jejich posouvání do otevřených významových souvislostí," uvedli kurátoři galerie.

Výstava je otevřena denně kromě pondělí vždy od 10:00 do 18:00.

Obsah:

PREZIDENT ČESKÉ REPUBLIKY	1
PARLAMENT ČESKÉ REPUBLIKY	8
VLÁDA ČESKÉ REPUBLIKY	10
MINISTERSTVO ZAHRANIČNÍCH VĚCÍ	36
ČEŠTÍ ZÁSTUPCI V EVROPSKÝCH INSTITUCÍCH	43
ČESKÁ ZAHRANIČNÍ AKTIVITA NA DALŠÍCH ÚROVNÍCH	46

Není-li u jednotlivých příspěvků uvedeno jinak, bylo použito informací ze zdrojů ČTK

ISSN 1210-5619

Zahraniční politika České republiky – Data.
Vydává odbor zpracování informací
Ministerstva zahraničních věcí ČR, Praha.
Odpovědný redaktor Ing. Jan Veselý